ZAKON O SREDNJEM OBRAZOVANJU I ODGOJU (Sl. novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", br. 10/2011, 5/2015 - dr. zakon, 5/2016, 9/2020, 4/2024 i 6/2025)

ZAKON O SREDNJEM OBRAZOVANJU I ODGOJU

(Sl. novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", br. 10/2011, 5/2015 - dr. zakon, 5/2016, 9/2020, 4/2024 i 6/2025)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

(Predmet zakona)

(1) Ovim Zakonom uređuje se obavljanje djelatnosti opšteg srednjeg obrazovanja i odgoja, srednjeg stručnog obrazovanja i obuke, osnivanje, organizacija i finansiranje rada srednje škole, prava i obaveze roditelja, autonomija srednje škole, uloga i obaveze srednje škole, organizovanje i izvođenje obrazovno-odgojnog rada u srednjoj školi, osnovna pitanja nastavnih planova i programa, standardi ocjenjivanja i ispiti, način imenovanja i nadležnost organa srednje škole, status nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, status učenika i druga pitanja u vezi sa obavljanjem djelatnosti srednjeg obrazovanja, obrazovanje odraslih i druga pitanja u oblasti srednjeg odgoja i obrazovanja.

(2) Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za lica u muškom rodu su neutralni i odnose se na muška i ženska lica.

Član 2

(Svrha obrazovanja i odgoja)

(1) Srednje obrazovanje i odgoj je djelatnost od posebnog društvenog interesa.

(2) Svrha srednjeg obrazovanja je da kroz intelektualni, fizički, moralni i društveni razvoj pojedinca, u skladu s njegovim mogućnostima i sposobnostima, doprinese stvaranju društva zasnovanog na vladavini zakona i poštivanju ljudskih prava te doprinese njegovom društveno-ekonomskom razvoju koji će doprinijeti unapređenju životnog standarda građana.

Član 3

(Opšti ciljevi obrazovanja)

(1) Opšti ciljevi obrazovanja proizilaze iz univerzalnih vrijednosti demokratskog društva te vlastitih vrijednosti sistema zasnovanog na specifičnostima nacionalne, istorijske, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koje žive na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Kanton).

(2) Opšti ciljevi obrazovanja su:

a) omogućavanje pristupa izvorima znanja kao osnovi za razumijevanje sebe, drugoga i svijeta u kojem se živi;

b) osiguravanje optimalnog razvoja za svako lice, uključujući i one sa posebnim potrebama, u skladu s njihovim uzrastom, mogućnostima i mentalnim i fizičkim sposobnostima;

v) promocija poštivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda i priprema svakog lica za život u društvu koje poštuje principe demokratije i vladavine zakona;

g) razvijanje svijesti o pripadnosti državi Bosni i Hercegovini, vlastitom kulturnom identitetu, jeziku i tradiciji na način primjeren civilizacijskim tekovinama, upoznajući i uvažavajući druge i drugačije, poštujući različitosti i njegujući međusobno razumijevanje, toleranciju i solidarnost među svim ljudima, narodima i zajednicama;

d) osiguranje jednakih mogućnosti za obrazovanje i mogućnosti izbora na svim nivoima obrazovanja, bez obzira na spol, rasu,

nacionalnu pripadnost, socijalno i kulturno porijeklo i status, porodični status, vjeroispovijest, psihofizičke i druge lične osobine;

e) postizanje standarda znanja koji se mogu komparirati na međunarodnom, odnosno evropskom nivou, koji omogućavaju uključivanje i nastavak školovanja u zemljama Evrope;

ž) podsticanje cjeloživotnog učenja;

z) promocija ekonomskog razvoja;

i) uključivanje u proces evropskih integracija;

j) osiguravanje pod jednakim uslovima učeniku pravo na srednje stručno obrazovanje i obuku u skladu s vlastitim interesom i sposobnostima,

k) pružanje podrške učeniku u izboru odgovarajućeg zanimanja i integrisanja u društveni život,

l) razvijanje svijesti učenika o potrebi za daljnjim obrazovanjem i obukom,

m) osiguravanje uslova za razvoj i promociju tradicionalnih zanata,

n) usklađivanje potreba sa zahtjevima i kretanjima na tržištu rada,

o) dovođenje stručnog obrazovanja i obuke na nivo obrazovanja kao u zemljama članicama Evropske unije.

Član 4

(Sticanje stručne spreme)

(1) Srednja stručna sprema se stiče uspješnim okončanjem srednjeg obrazovanja u trogodišnjem ili četverogodišnjem trajanju u srednjoj školi koja može biti organizovana kao samostalna ustanova ili kao školski, odnosno srednjoškolski centar.

(2) Srednja stručna sprema stiče se u srednjoj školi, javnoj ili privatnoj ustanovi koja je registrovana kao:

a) gimnazija,

b) opšta gimnazija,

c) srednja škola za stručno obrazovanje i obuku i to:

1) srednja umjetnička škola,

2) srednja tehnička škola i

3) srednja stručna škola

4) mješovita srednja škola,

v) srednja vjerska škola,

g) srednja škola za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama,

d) srednjoškolski centar sastavljen od dvije ili više vrsta škola

Član 5

(Trajanje srednjeg obrazovanja)

(1) Školovanje redovnih učenika u srednjoj školi traje tri ili četiri godine, nakon čega se stiče srednja stručna sprema III (trećeg) ili IV (četvrtog) stepena.

(2) U srednjoj školi, osim realizovanja programa opšteg obrazovnog i odgovarajućeg stručnog dijela, mogu se realizovati i programi dopunskog obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja, kao i programi prekvalifikacije i programi permanentnog obrazovanja - cjeloživotno učenje.

(3) U srednjoj školi mogu se realizovati i odgovarajući programi stručnog obrazovanja I (prvog) i II (drugog) stepena stručne spreme, kao i stručno osposobljavanje i obuka za odrasle putem kurseva.

(4) Sticanjem obrazovanja iz stava (3) ovog člana ne stiče se srednja stručna sprema.

(5) Programe dopunskog obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja, programe permanentnog obrazovanja i programe iz stava (3) ovog člana donosi školski odbor u saradnji sa zainteresovanim subjektima infrastrukture, uz saglasnost Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Bosansko - podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(6) Troškove realizovanja programa iz stavova (2) i (3) ovog člana snose polaznici ovog vida obrazovanja, a visina ovih troškova utvrđuje se posebnim aktom koji donosi školski odbor uz saglasnost Ministarstva.

(7) Stav (6) ovog člana ne primjenjuje se na učenike iz člana 175. Ovog Zakona.

Član 6

(Definisanje pojmova)

(1) Srednja škola (u daljem tekstu: škola) je ustanova u kojoj se vrši srednje obrazovanje i odgoj učenika koji su prethodno završili osnovnu školu. Škole, zavisno od vrste obrazovnog programa, su: gimnazija, umjetnička škola, tehnička škola, stručna škola, vjerska škola i škola za obrazovanje učenika sa poteškoćama u razvoju.

(2) Agencija za nastavne planove i programe je institucija ustanovljena za implementaciju zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa na svim nivoima obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

(3) Agencija za standarde i ocjenjivanje je institucija za ustanovljenje standarda uspjeha učenika i ocjenjivanje postignutih rezultata u skladu sa članom 47. Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj:18/03).

(4) Srednje stručno obrazovanje i obuka predstavlja integralni dio obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini, koje osigurava sticanje vještina i znanja iz određenih zanimanja i osnovu kontinuirane obuke s ciljem aktivnog uključivanja u proces rada ili nastavka daljeg obrazovanja, a podrazumijeva različite vrste i oblike obrazovanja i odgoja, osposobljavanja i usavršavnja kroz početno kontinuirano, redovno ili vanredno obrazovnje i obavljanje prakse, a obuhvata i stručnu obuku djece i odraslih.

(5) Škola je institucija srednjeg obrazovanja i obuke organizovana kao gimnazija, tehnička škola, stručna škola, umjetnička škola, škola posebne namjene, škola za učenike sa poteškoćama u razvoju, mješovita srednja škola, srednje vjerska škola i druge vrste škola koje ispunjavaju uslove za obavljanje djelatnosti obrazovaja u skladu s ovim i drugim zakonima.

(6) Klasifikacija zanimanja za srednje stručno obrazovanje i obuku je akt kojim se utvrđuju porodice zanimanja, dužina školovanja, nivo i oblik obrazovanja i vrsta škole. Klasifikacija se, prema potrebi, strukturira u skladu sa kretanjima na tržištu rada i usaglašava sa evropskom praksom i evropskim klasifikacijskim okvirom za cjeloživotno učenje.

(7) Inkluzija podrazumijeva sveobuhvatno uključivanje lica sa teškoćama u razvoju, teškoćama u učenju i uopšte teškoćama socijalne integracije, ne samo u odgojno-obrazovni sistem, već i u svakodnevni život i društvenu stvarnost.

(8) Polaznik je lice starije od 18 godina koje se pohađanjem nastave za odrasle ili polaganjem ispita osposobljava u ustanovi za obrazovanje odraslih za sticanje određenih zvanja ili zanimanja ili se stručno usavršava.

(9) Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u školi u zanimanju za koje se školovalo, radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad.

(10) Pedagoški zavod je upravna organizacija u sastavu Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (u daljem tekstu: Ministarstvo) za obavljanje stručnih i drugih poslova u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja.

(11) Vezani obrt je samostalno obavljanje dopuštenih i registrovanih privrednih djelatnosti u osnovnom i dopunskom zanimanju od fizičkih lica s ciljem postizanja dobiti. Obrazovanje za vezane obrte se realizuje po nastavnom planu i programu struktuiranom kombinacijom više srodnih zanimanja.

(12) Modul je zaokružen (samostalan) set jedinica jedne tematske cjeline. Modul ima jasno definisane rezultate, odnosno ishode učenja za učenike kao i tehnike ocjenjivanja kojim se to dokazuje.

Član 7

(Poštivanje ljudskih prava, osnovnih sloboda i obaveza izvođenja nastave na službenim jezicima Bosne i Hercegovine)

(1) Škola je nadležna i odgovorna da, u školi i u sredini u kojoj djeluje, doprinese stvaranju takve kulture koja poštuje ljudska prava i osnovne slobode svih građana, kako je to utemeljeno Ustavom i ostalim međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala Bosna i Hercegovina.

(2) U školi se nastava izvodi na službenim jezicima Bosne i Hercegovine: bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, uz upotrebu oba službena pisma (latinica i ćirilica), a u zavisnosti od potreba učenika, u upotrebi je i znakovno pismo.

(3) Jezik i kultura svake manjine koja živi na području Kantona poštivaće se i uklapati u školu u najvećoj mjeri, u kojoj je to izvodljivo u skladu s Okvirnom konvencijom o zaštiti prava nacionalnih manjina i ovim Zakonom.

(4) Ne može se vršiti diskriminacija:

a) nastavnika ili drugog zaposlenika pri izboru, zaposlenju, obavljanju poslova radnog mjesta ili napredovanja na osnovu toga što u školi, u usmenom ili pismenom izražavanju, koristi bilo koji od službenih jezika Bosne i Hercegovine;

b) učenika pri prijemu, učešću u aktivnostima škole ili u bilo kojoj drugoj aktivnosti vezanoj za tog učenika, na osnovu toga što u školi, u usmenom ili pismenom izražavanju, koristi bilo koji od službenih jezika ili službenih pisama Bosne i Hercegovine.

(5) Nastavnik se posebno osposobljava da prepozna i tumači razlike između tri službena jezika Bosne i Hercegovine, u mjeri u kojoj je to bitno za predmete koje predaju.

(6) Udžbenici koji su u upotrebi u školama, moraju u potpunosti poštovati razlike između tri službena jezika Bosne i Hercegovine.

(7) Nastavu bosanskoga jezika, hrvatskoga jezika i srpskoga jezika realizuju nastavnici koji imaju odgovarajući profil i stručnu spremu utvrđenu nastavnim planom i programom.

(8) Izuzetno, međunarodne i privatne škole mogu nastavu izvoditi na stranom jeziku uz obavezno izučavanje jezika iz stava (2) ovog člana.

Član 8

(Nastava maternjeg jezika za pripadnike nacionalnih manjina)

(1) Učeniku, državljaninu Bosne i Hercegovine, koji se izjašnjava pripadnikom nacionalne manjine, biće osigurana nastava maternjeg jezika u školi u koju je upisan.

(2) Učenik, iz stava (1) ovog člana, koji želi pohađati nastavu iz maternjeg jezika, pri upisu će obavijestiti školu da je pripadnik nacionalne manjine i škola će to prihvatiti kao činjenicu bez daljih provjera ili dokaza.

(3) Nastava maternjeg jezika iz stava (2) ovog člana može se odvijati u razredu, zasebnom razredu, grupi ili pojedinačno, ukoliko se za tu nastavu prijavi najmanje deset učenika iz svih odjeljenja jednog razreda. Nastava može biti organizovana u matičnoj školi, a ako to nije moguće nastava se organizuje za više škola ili za nivo Kantona na za to podesnom mjestu.

(4) Nastavnik koji realizuje nastavu maternjeg jezika učenika pripadnika nacionalne manjine, mora imati odgovarajuću stručnu spremu kojom se osigurava da predmet može predavati uz odgovarajući standard.

(5) Nastavni plan i program za nastavu maternjeg jezika manjina donosi Ministarstvo i osigurava nastavna sredstva za obrazovanje manjina, uz ocjenu i mišljenje udruženja nacionalnih manjina na području Kantona.

(6) Nastavna sredstva treba da odgovaraju potrebama nacionalne manjine i uključuju književnost, historiju, geografiju i kulturu te manjine.

(7) U školi u kojoj se obrazuju učenici samo jedne nacionalne manjine, cjelokupna nastava se realizuje na jeziku manjine, uz obavezno izučavanje jezika iz člana 7. stav (2) ovog Zakona.

(8) U školi u kojoj se obrazuju učenici pripadnici konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina nastavni programi uključuju fakultativnu nastavu iz književnosti, historije, geografije i kulture za pripadnike svake nacionalne manjine, u zavisnosti iskazanog interesa učenika i od kadrovskih i materijalnih mogućnosti škole.

(9) Bliži propis o odgoju i obrazovanju djece pripadnika nacionalnih manjina donosi Ministarstvo uz prethodnu saglasnost Vlade Bosanskopodrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Vlada Kantona).

Član 9

(Vjerske slobode, tolerancija i kultura dijaloga)

(1) Škola će unapređivati i štititi vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.

(2) Imajući u vidu različitost i slobodu vjerskih ubjeđenja u Bosni i Hercegovini, učenici će pohađati časove vjeronauke samo ako su u skladu s njihovim ubjeđenjem i opredjeljenjem ili ubjeđenjem i opredjeljenjem njihovih roditelja.

(3) Škola ne može preduzimati mjere i aktivnosti kojima bi se ograničavala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i drugačijih vjerskih uvjerenja.

(4) Učenici koji ne žele pohađati vjeronauku neće ni na koji način biti dovedeni u nepovoljan položaj u odnosu na druge učenike, a škola je obavezna za te učenike organizovati neku drugu nastavu ili izvannastavnu aktivnost u vremenu trajanja nastave vjeronauke.

Član 10

(Zabrana korištenja uvredljivih didaktičkih i drugih materijala)

U nastavnim i drugim aktivnostima u školi se ne mogu upotrebljavati ili izlagati didaktički i drugi materijali niti davati izjave od strane nastavnika i drugog školskog osoblja, čiji sadržaj bi se opravdano mogao smatrati uvredljivim za jezik, kulturu i religiju učenika koji pripadaju bilo kojoj nacionalnoj, odnosno etničkoj grupi ili religiji.

Član 11

(Pravo na obrazovanje stranih državljana i drugih lica)

Strani državljani, lica bez državljanstva i lica kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH imaju pravo na sticanje obrazovanja u skladu sa ovim zakonom i važećim propisima, u skladu sa konvencijama i sporazumima koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa drugim zemljama ili međunarodnim organizacijama, sa

Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje lica kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH, onda kada se može osnovano zaključiti da će takvo lice u Bosni i Hercegovini boraviti duže od tri mjeseca.

Član 12

(Dugoročni program razvoja srednjeg obrazovanja i odgoja)

(1) Razvoj djelatnosti srednjeg obrazovanja i odgoja utvrđuje se dugoročnim programom razvoja srednjeg obrazovanja i odgoja (u daljem tekstu: dugoročni program) koji donosi Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Skupština Kantona).

(2) Dugoročnim programom, iz stava (1) ovog člana, naročito se utvrđuje obim potreba za obrazovanjem i odgojem određenog profila kadrova, kao i vrsta i broj ustanova srednjeg obrazovanja i odgoja.

II. OSNIVANJE, RAD I PRESTANAK RADA ŠKOLE

Član 13

(Osnivanje škole)

(1) Djelatnost srednjeg obrazovanja i odgoja, u skladu sa ovim zakonom, obavlja škola.

(2) Školu može osnovati domaće i strano pravno i fizičko lice, u svim oblicima svojine, u skladu sa ovim zakonom i dugoročnim programom.

(3) Vjersku školu može osnovati vjerska zajednica.

(4) Školu, kao javnu ustanovu, osniva Skupština Kantona, ili opštinsko vijeće, kada osigura sredstva za osnivanje i rad škole, odnosno Skupština Kantona i opštinsko vijeće u svojstvu suosnivača.

(5) Izuzetno, školu kao javnu ustanovu, može osnovati vjerska zajednica, samostalno ili sa drugim pravnim ili fizičkim licem kada Skupština Kantona ocijeni da za osnivanje škole postoji javni interes.

(6) Međusobna prava i obaveze osnivača i škole uređuju se ugovorom.

(7) Školu mogu osnovati dva ili više osnivača.

(8) Ako školu osnivaju dva ili više osnivača, njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti uređuju se ugovorom.

(9) Privatna škola može početi sa radom kada Ministarstvo da saglasnost za primjenu odgovarajućeg nastavnog plana i programa i kada, u skladu s važećim propisima, osigura i druge standarde i uslove koji garantuju da će učenici dobiti odgovarajuće obrazovanje u skladu sa specifičnostima škole koja se osniva.

(10) Međunarodna privatna škola može imati nastavne planove i programe koji u potpunosti ne pokrivaju zajedničko jezgro nastavnih planova i programa i izvoditi ih na stranom jeziku.

(11) Škola ne može se osnivati u svrhu promovisanja rasnih, nacionalnih, vjerskih, spolnih i drugih predrasuda, niti svoje funkcije smije vršiti na način protivan zakonu, odnosno na način kojim se navedene predrasude promovišu.

Član 14

(Umjetnička škola)

Umjetnička škola može se organizovati kao pravno lice koje realizuje programe srednjeg obrazovanja.

Član 15

(Akt o osnivanju škole)

(1) Aktom o osnivanju škole utvrđuje se naziv, sjedište, djelokrug rada i druga pitanja od značaja za rad škole.

(2) Prije donošenja akta o osnivanju škole koja nema status javne ustanove, osnivač mora pribaviti saglasnost Ministarstva.

Član 16

(Pedagoški standardi i Normativi)

(1) Škola na području Kantona osniva se i radi u skladu sa Pedagoškim standardima za srednje obrazovanje i odgoj (u daljem tekstu: Pedagoški standardi) i Normativima školskog prostora, opreme i nastavnih sredstava (u daljem tekstu: Normativi).

(2) Pedagoške standarde i Normative, iz stava (1) ovog člana, nakon prethodno provedene javne rasprave u kojoj je obavezno učešće

sindikata, donosi Ministarstvo.

(3) Osnivač škole osigurava finansiranje plata i naknada nastavnika, stručnih saradnika, saradnika i drugih zaposlenika, njihovo usavršavanje i obuku, obrazovanje djece sa poteškoćama u razvoju, opremanje radionica, rad eksperimentalne škole, održavanje školskih takmičenja, prostora škole, nabavku školske opreme i učila u skladu sa Pedagoškim standardima i Normativima.

Član 17

(Elaborat)

(1) Prije donošenja akta o osnivanju škole, osnivač usvaja elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja škole (u daljem tekstu: elaborat).

(2) Elaborat obavezno sadrži: potrebe društva za obrazovanjem učenika za sticanje određenog stručnog zvanja ili zanimanja, dužinu trajanja obrazovanja, profil i stepen stručne spreme koji se stiče po završetku obrazovanja, opšte i posebne uslove po Pedagoškim standardima i odgovarajućim normativima i sredstva potrebna za osnivanje i rad škole.

Član 18

(Komisija za pripreme i početak rada škole)

(1) Osnivač je dužan da prilikom osnivanja škole formira komisiju i druga radna tjela koja će, u skladu sa ovim Zakonom, izvršiti pripreme za početak rada škole.

(2) Kod osnivanja škole kao javne ustanove, komisiju iz stava (1) ovog člana u ime osnivača imenuje Ministarstvo.

(3) Zadatak komisije iz stava (1) ovog člana je:

a) izraditi prijedloge nastavnih planova i programa,

b) objaviti konkurs i provesti proceduru izbora nastavnika i stručnih saradnika i saradnika,

c) predložiti minimalni broj učenika za upis.

(4) Bliži propis o radu komisije iz stava (1) ovog člana donosi Ministarstvo.

Član 19

(Uslovi za osnivanje škole)

(1) Škola se može osnovati ako

a) dovoljan broj odjeljenja u skladu sa Pedagoškim standardima;

b) odgovarajući stručni nastavni kadar u skladu sa nastavnim planovima i programima;

v) sredstva za ostvarivanje odgovarajućeg nastavnog plana i programa;

g) školske prostorije, opremu i nastavna sredstva u skladu sa odgovarajućim normativima.

(2) Broj učenika u odjeljenjima i grupama u okviru kojih se ostvaruje obrazovanje i odgoj u školi utvrđuje se Pedagoškim standardima.

Član 20

(Provjeravanje uslova za početak i rad škole)

(1) Škola može početi sa radom kada Ministarstvo utvrdi da su ispunjeni uslovi predviđeni odredbama člana 19. ovog Zakona i Pedagoškim standardima.

(2) Provjeravanje uslova iz stava (1) ovog člana vrši Ministarstvo.

(3) Provođenje postupka i utvrđivanje činjeničnog stanja, vezanog za ispunjavanje uslova iz člana 19. ovog Zakona, vrši se u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku.

(4) Novoosnovana škola počinje sa radom početkom školske godine.

(5) Uvođenje novog nastavnog plana i programa, odnosno proširivanje djelatnosti ili promjena obrazovanja i odgoja u okviru rada škole, zahtijeva utvrđivanje odgovarajućih uslova rada u skladu sa članom 19. stav (1) ovog Zakona.

Član 21

(Upis u sudski registar i Registar srednjih škola)

(1) Pored upisa u sudski registar, škola koja ispunjava uslove za rad, upisuje se u Registar srednjih škola, koji vodi Ministarstvo.

(2) Škola, nakon upisa u Registar srednjih škola, izdaje svjedodžbe i druge javne isprave o završetku obrazovanja, o završetku pojedinih razreda i oblika organizovanja.

(3) Škola se briše iz Registra srednjih škola kada prestane ispunjavati uslove propisane ovim Zakonom.

(4) Spisak verifikovanih srednjih škola objavljuje se u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

(5) Bliže propise o postupku utvrđivanja uslova rada i o sadržaju i načinu vođenja Registra srednjih škola donosi Ministarstvo.

Član 22

(1) Škola može proširiti ili promijeniti djelatnosti, kao i vršiti statusne promjene: spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje.

(2) Odluku o statusnim promjenama donosi osnivač nakon usvajanja elaborata.

(3) Proširivanje ili promjena djelatnosti, kao i statusne promjene škole koje se odnose na obrazovno-odgojni rad, važe od početka naredne školske godine.

Član 23

(Organizacija obrazovno-odgojnog rada izvan sjedišta škole)

(1) Škola može organizovati obrazovno-odgojni rad po odgovarajućem programu škole i izvan svog sjedišta ukoliko u tom mjestu nema škole takve vrste, a postoje društvene potrebe i uslovi za obrazovanjem učenika.

(2) Škola je dužna za organizovanje obrazovno-odgojnog rada iz stava (1) ovog člana prethodno pribaviti saglasnost Ministarstva.

(3) Obrazovno-odgojni rad iz stava (1) ovog člana može otpočeti kada Ministarstvo utvrdi da su ispunjeni uslovi za rad u skladu sa ovim Zakonom.

Član 24

(Organizacija rada odjeljenja škole drugog kantona)

(1) Drugi kanton može organizovati rad odjeljenja srednjeg obrazovanja i odgoja na teritoriji Kantona u skladu sa ovim

Zakonom.

(2) Rad odjeljenja škole iz prethodnog stava, organizuje se uz prethodnu saglasnost Ministarstva, po nastavnim planovima i programima koje su donijeli organi drugog kantona nadležni za poslove obrazovanja.

(3) Odjeljenja koja organizuju škole iz drugih kantona mogu početi sa radom tek kada Ministarstvo utvrdi da su ispunjeni uslovi propisani ovim Zakonom.

Član 25

(Javnost rada škole, pečat i natpisna ploča)

(1) Rad škole je javan.

(2) Škola ima pečat u skladu sa aktom o osnivanju škole.

(3) Škola je obavezna na vidnom mjestu pri ulazu u školski objekat istaknuti natpisnu ploču koja sadrži naziv i sjedište škole, a natpisna ploča škole koja ima status javne ustanove, osim naziva i sjedišta, sadrži i grb Kantona.

(4) Natpisna ploča škole čiji je osnivač opština, vjerska zajednica ili dugo pravno ili fizičko lice, osim naziva i sjedišta sadrži i znak osnivača.

(5) Škola ima svojstvo pravnog lica.

Član 26

(Prestanak rada škole)

a) Škola prestaje sa radom:

b) ako je školi izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti zbog toga što ne ispunjava uslove potrebne za rad, propisane ovim Zakonom, i zadatke radi kojih je osnovana, ili ako ne postoji potreba za njenim daljim radom,

v) ako se pravosnažnom odlukom suda utvrdi ništavnost upisa u sudski registar,

g) ako nije u mogućnosti da ispunjava zakonom propisane obaveze, a aktom o osnivanju nije utvrđena odgovornost osnivača za te obaveze,

d) ako se pripoji drugoj školi ili spoji sa drugom ustanovom,

e) ako se organizuje u privredno društvo,

ž) u drugim slučajevima određenim zakonom ili aktom o osnivanju.

(2) Akt o prestanku rada škole donosi osnivač.

(3) Kada Ministarstvo utvrdi da škola ne ispunjava uslove koji su propisani ovim zakonom, odredićе rok u kojem osnivač mora otkloniti utvrđene nedostatke.

(4) Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni u određenom roku, Ministarstvo će predložiti osnivaču da donese akt o prestanku rada škole.

(5) Ako osnivač škole, u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijedloga iz stava 4. ovog člana, ne donese akt o prestanku rada škole, Ministarstvo donosi rješenje o prestanku rada škole i provodi postupak brisanja te škole iz Registra srednjih škola.

(6) Ako se Skupština Kantona, za škole čiji je osnivač, ne izjasni o prijedlogu iz stava (4) ovog člana u roku od tri mjeseca, Ministarstvo donosi akt o prekidu rada u školi koji je privremenog karaktera i važi do konačne odluke Skupštine Kantona.

(7) Aktom o prestanku, odnosno prekidu rada škole, odredićе se rok prestanka odnosno prekida rada škole, koji ne može biti kraći od roka predviđenog za završetak tekuće školske godine.

(8) U slučaju prestanka, odnosno prekida rada škole, osnivač je dužan da učenicima omogući nastavak i završavanje započetog obrazovanja u trajanju najduže dvije godine po okončanju obrazovanja posljednje generacije redovnih učenika.

(9) Način na koji će biti omogućen nastavak i završetak započetog obrazovanja iz stava (8) ovog člana bliže se uređuje aktom o prestanku rada škole.

(10) Akt o prestanku rada škole objavljuje se u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Član 27

(Primjena propisa o ustanovama)

Na osnivanje, rad i prestanak rada škole primjenjuju se opšti propisi o ustanovama, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Član 28

(Usaglašavanje potreba sa tržištem rada)

(1) Ministarstvo osigurava da se potrebe i zahtjevi tržišta rada usaglašavaju s potrebom osnivanja i organizacijom rada škola za srednje stručno obrazovanje, preko službi zapošljavanja, profesionalnog usmjeravanja i informisanja o izboru zanimanja.

(2) Da bi se osigurale veze između srednjeg stručnog obrazovanja i obuke i tržišta rada na nivou Kantona, osniva se tripartitno Savjetodavno vijeće, koje ima devet članova.

(3) Sastav tripartitnog savjetodavnog vijeća čine tri predstavnika poslodavaca, koje predlaže Privredna komora Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, dva predstavnika škola, jedan predstavnik sindikata osnovnog obrazovanja, jedan predstavnik sindikata srednjeg obrazovanja, jedan predstavnik nadležne službe za zapošljavanje i jedan predstavnik Ministarstva.

(4) Tripartitno savjetodavno vijeće bira jednog predstavnika iz reda svojih članova koji će ga zastupati pri Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine kao koordinatora zajedničkih sastanaka tripartitnih vijeća, osnovanih na nivou entiteta, Distrikta Brčko i kantona u Bosni i Hercegovini.

(5) Odluku o osnivanju tripartitnog savjetodavnog vijeća donosi Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.

(6) Obavljanje dužnosti člana tripartitnog savjetodavnog vijeća je dobrovoljno i bez naknade.

III. PRAVA I OBAVEZE RODITELjA

Član 29

(Prava i obaveze roditelja)

(1) Roditelj ima pravo i obavezu starati se o obrazovanju svoje djece.

(2) Pravo je roditelja da, u skladu s njihovim uvjerenjima o tome šta je u najboljem interesu njihove djece, koliko je to dostupno, odaberu

vrstu obrazovanja koju će njihova djeca sticati, pod uslovom da je takvim izborom ostvareno pravo djeteta na odgovarajuće obrazovanje.

(3) Roditelji imaju pravo odabrati da svoju djecu obrazuju u javnoj ili privatnoj školi.

Član 30

(Ograničenje prava roditelja)

(1) U ostvarivanju svojih prava, roditelj ne može ograničiti prava svoje djece da imaju pristup i da uživaju korist od obrazovanja primjerenog njihovom uzrastu i sposobnostima.

(2) Svoje pravo na izbor obrazovanja djece roditelj ne može ostvarivati na način kojim se ispoljavaju predrasude na rasnoj, spolnoj, nacionalnoj, jezičkoj, vjerskoj i svakoj drugoj osnovi, kao i na način protivan ovom Zakonu.

Član 31

(Pravo na informisanje i praćenje obrazovnog napretka djeteta)

(1) Pravo i obaveza roditelja je redovno informisanje, konsultovanje i praćenje obrazovnog napretka svoje djece, kao i pravo praćenja rada direktora, nastavnika i drugog školskog osoblja, te kvaliteta rada škole u cjelini.

(2) Roditelj ima pravo i obavezu, u interesu svoje djece i putem svojih predstavnika u školskim organima i tijelima ili putem svojih asocijacija, učestvovati u odlučivanju o pitanjima od značaja za rad škole i funkcionisanje obrazovnog sistema uopšte.

IV. ULOGA I OBAVEZE ŠKOLE

Član 32

(Uloga i obaveze škole)

Škola svoju ulogu i obaveze stvara u okruženju koje razvija motivaciju za sticanje znanja koje poštuje i podržava individualnost svakog učenika, kao i njegov kulturni i nacionalni identitet, jezik i vjeroispovijest, koje je sigurno, i u kojem ne postoji bilo kakav oblik zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrijeđanja,

ponižavanja, degradiranja ili štete po zdravlje, uključujući i štetu izazvanu pušenjem ili upotrebom drugih opojnih i zakonom zabranjenih sredstava.

Član 33

(Zabrana diskriminacije)

(1) Djelatnost srednjeg obrazovanja je usmjerena ka svestranom razvoju ljudske ličnosti, poštivanju ljudskih prava, građanskih i drugih demokratskih, profesionalnih, zakonskih i drugih načela.

(2) U srednjim školama zabranjena je svaka vrsta diskriminacije zasnovane na spolu, rasi, seksualnoj orijentaciji, fizičkom ili drugom nedostatku, bračnom stanju, boji kože, jeziku, religiji ili vjerovanju, uslovima upošljavanja, napredovanju, političkim ili drugim uvjerenjima, nacionalnom, etničkom ili socijalnom porijeklu, vezi s nekom nacionalnom zajednicom, imovini, rođenju ili na nekom drugom satusu.

(3) Zabranjena je diskriminacija zasnovana na upotrebi zvaničnih jezika BiH u usmenom i pisanom izražavanju učenika, u skladu sa članom 7. ovog Zakona.

(4) U srednjim školama zabranjeno je fizičko kažnjavanje, omalovažavanje i vrijeđanje ličnosti učenika i zaposlenika.

Član 34

(Promovisanje jednakih mogućnosti)

Škola promoviše jednake mogućnosti za sve svoje učenike, nastavnike i ostale zaposlenike, uvažavajući i promovišući istovremeno i pravo na različitosti među njima. U tom cilju škola, uz saglasnost Ministarstva, utvrđuje i provodi vlastite programe koji podržavaju i njeguju različite kulture, jezike i vjerska uvjerenja svojih učenika i zaposlenika.

Član 35

(Partnerstvo škole, roditelja i lokalne zajednice)

(1) Škola promoviše i razvija stalno i dinamično partnerstvo škole, roditelja i lokalne zajednice u svim pitanjima od značaja i interesa za ostvarivanje funkcije škole i potreba učenika.

(2) Škola, roditelji, učenici i lokalna zajednica, naročito promovišu i provode programe zajedničkog i organizovanog djelovanja i saradnje u borbi protiv zlostavljanja i zloupotrebe djece i mladih, borbi protiv droge, alkoholizma i drugih toksikomanija, pušenja i maloljetničke delikvencije, te svih drugih pojava koje ugrožavaju zdravlje i život učenika.

V. AUTONOMIJA ŠKOLE

Član 36

(Autonomija škole)

(1) Škola ima odgovarajući stepen autonomije, u skladu sa važećim propisima, a naročito u pogledu zapošljavanja nastavnog, stručnog i drugog kadra, te slobode rada nastavnika.

(2) Škola poštuje slobodu nastavnika da izvode nastavu na način koji smatraju odgovarajućim, pri čemu škola mora voditi računa o standardima i održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda u nastavnom procesu.

(3) Škola pruža nastavnicima optimalnu podršku pri ostvarivanju profesionalnih standarda u izvođenju nastave.

Član 37

(Zabranjene aktivnosti u školi)

(1) U školi je zabranjeno političko organizovanje i djelovanje političkih stranaka i njihovih podmladaka.

(2) Simboli koji se ne mogu isticati u prostorijama škole su:

a) simboli drugih država (zastave, grbovi stranih država i sl.),

b) bilo kakvi simboli, fotografije ili objekti koji se odnose na političke stranke, pokrete lidere, vjerske simbole i sl.,

v) simboli, fotografije ili objekti koji se odnose na bilo koji rat, osim učila u kabinetima koji su nužni za izučavanje programskih sadržaja,

g) ratne spomen-ploče i spomenici koji sadrže detalje, interpretacije, kvalifikacije ili veličaju rat, kao i u drugim slučajevima predviđenim kriterijima za školske nazive i simbole.

(3) Naoružanim licima zabranjen je pristup i boravak u prostorijama škole, bez prethodne saglasnosti direktora škole.

VI. OBRAZOVNO-ODGOJNI RAD ŠKOLE

Član 38

(Lica koja se obrazuju u školi)

U školi se obrazuju:

a) redovni učenici, nadareni učenici i učenici sa poteškoćama u razvoju;

b) vanredni učenici;

c) lica koja žele da se stručno usavršavaju, dopunski obrazuju i stručno osposobljavaju raznim oblicima obrazovanja.

Član 39

(Nastavni plan i program)

(1) Nastavnim planom i programom odgovarajuće škole (u daljem tekstu: nastavni plan i program), utvrđuje se svrha, ciljevi i zadaci programa, nastavni predmeti, sadržaj trajanje i osnovni oblici izvođenja programa, godišnji i sedmični broj časova nastave, praktične obuke, broj časova za svaki predmet, didaktički i drugi uslovi za izvođenje programa, ishodi znanja te profil i stručna sprema nastavnika za realizaciju plana i programa.

(2) Nastavni plan i program može imati modularnu strukturu.

Član 40

(Odnos teorijske, praktične i fakultativne nastave)

(1) Nastavnim planom i programom, za svaku vrstu škole, utvrđuju se, u zavisnosti od vrste obrazovanja, odnos opšteobrazovnog, stručno-teorijskog i praktičnog dijela programa, nastavni predmeti, sedmični broj časova za svaki predmet i razred i broj časova fakultativne nastave sa vannastavnim aktivnostima.

(2) Učenik na početku školske godine, sa liste koju utvrđuje Ministarstvo za svaku vrstu škole, bira fakultativni predmet.

(3) Po izjašnjavanju učenika o odabiru fakultativnog predmeta, fakultativni predmet postaje obavezan za učenika i ocjena iz tog

predmeta ulazi u prosječnu ocjenu opšteg uspjeha.

(4) Nastavnim planom i programom utvrđuje se i fond nastavnih časova i odgovarajući programski sadržaji dodatnog obrazovanja za nadarene učenike.

Član 41

(Specifični sadržaji nastavnog plana i programa)

(1) Sastavni dio nastavnog plana i programa srednjeg obrazovanja i odgoja za svaku vrstu škole, grupu nastavnih predmeta odnosno predmet, čine i specifični sadržaji čiji obim ne može biti veći od 20% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program.

(2) Prilikom kreiranja specifičnih sadržaja nastavnog plana i programa, uzimaju se u obzir potrebe lokalnog tržišta rada.

(3) Specifične sadržaje iz stava (1) ovog člana, utvrđuje nastavničko vijeće škole, na prijedlog školskog odbora, savjetodavnog tripartitnog vijeća, vijeća roditelja, vijeća učenika i udruženja građana, a nakon pribavljenog mišljenja Pedagoškog zavoda Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Pedagoški zavod) i uz saglasnost Ministarstva.

(4) Izuzetno, u vjerskim školama, specifični sadržaji iz stava (1) ovog člana mogu biti i veći od 25% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program, ali ne veći od 35%.

Članak 41a

(Kurikulum)

(1) Kurikulum je skladno uređen sustav planiranja, izvedbe, vrednovanja i reguliranja odgojno - obrazovnog rada u užem i širem smislu kao dio obrazovne reforme.

(2) U užem smislu Kurikuluma, odgojno-obrazovni rad ostvaruje se na temelju nastavnog plana i programa/ predmetnih kurikuluma utemeljenog na ishodima učenja, koji će dovesti do jačanja učeničkih znanja, vještina i kompetencija.

(3) U širem smislu Kurikuluma, odgojno-obrazovni rad ostvaruje se na temelju šireg dokumenta kojim se mapira obrazovna reforma, koji će dovesti do postizanja optimalnog i cjelovitog razvoja učenika.

(4) Kurikulum donosi Ministarstvo na prijedlog Pedagoškog zavoda i nakon provedene procedure javne rasprave.

Član 42

(Zajedničko jezgro nastavnih planova i programa)

(1) Nastavni plan i program donosi Ministarstvo, u skladu sa zajedničkim jezgrom nastavnih planova i programa u Bosni i Hercegovini, na prijedlog Pedagoškog zavoda i nakon provedene javne rasprave.

(2) Zajedničko jezgro nastavnih planova i programa:

a) osigurava da se u odgojno-obrazovnom procesu razvija odnos i osjećaj pripadnosti Bosni i Hercegovini;

b) garantuje i osigurava kvalitetno obrazovanje i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti za svu djecu;

v) osigurava dosljednost kvaliteta standarda obrazovanja u svim školama;

g) osigurava zadovoljavajuću usklađenost nastavnih planova i programa kao i njihovu prilagodljivost u skladu sa specifičnim potrebama škole i lokalne zajednice;

d) osigurava primjenu nastavnih planova i programa koji odgovaraju obrazovnim potrebama djece na koju se odnose te njihovom uzrastu i posebnim interesima sa akcentom na promociju zdravog načina života kao najvećeg interesa učenika, roditelja, nastavnog osoblja i društva;

e) osigurava slobodu kretanja i jednak pristup obrazovanju;

ž) garantuje ekonomičnost i efikasnost u finansiranju i radu škole.

(3) Praćenje, evaluaciju i poboljšanje zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa za srednje obrazovanje i odgoj i srednje stručno obrazovanje i obuku i predlaganje modularnih nastavnih planova i programa za stručne predmete, vrši Agencija za nastavne planove i programe.

Član 43

(Trajanje nastave u toku školske godine)

(1) Školska godina traje od 1. septembra tekuće do 31. augusta naredne kalendarske godine.

(2) Nastava se ostvaruje po polugodištima i traje 185 radnih dana, odnosno 37 radnih sedmica, s tim da se programski sadržaji realizuju u okviru 175 nastavnih dana, odnosno 35 nastavnih sedmica.

(3) Nastava u završnom razredu srednje škole traje 160 radnih dana, odnosno 32 radne sedmice, s tim da se programski sadržaji realizuju u okviru 150 nastavnih dana, odnosno 30 nastavnih sedmica.

(4) Razlika u broju radnih i nastavnih sedmica koristi se za realizaciju posebnih programskih sadržaja, obilježavanje međunarodnih, državnih i vjerskih praznika, za kulturnu i sportsku djelatnost škole planiranu godišnjim programom rada i školskim kalendarom.

(5) Školski kalendar za svaku školsku godinu donosi Ministarstvo trideset dana prije početka školske godine.

(6) Škola može odstupiti od školskog kalendara samo uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

(7) Školski kalendar se objavljuje u "Službenim novinama Bosanskopodrinjskog kantona Goražde".

Član 44

(Početak i organizacija nastave)

(1) Nastava u prvom polugodištu počinje prvog septembra. Ako je prvi septembar subota ili nedjelja, tada nastava počinje prvog ponedjeljka u septembru.

(2) Nastava u prvom polugodištu se završava trideset prvog decembra.

(3) Zimski odmor u skladu sa školskim kalendarom za učenike traje četiri sedmice, nakon završetka prvog polugodišta, a ljetni odmor od završetka drugog polugodišta do početka nove školske godine.

(4) Izuzetno od stavova (1), (2) i (3) ovog člana, ministar može, iz opravdanih razloga, donijeti drugačiju odluku o organizaciji nastave i

odmoru učenika.

(5) Škola može, radi obilježavanja vjerskih praznika, odrediti da se dio zimskog odmora za učenike koristi u toku prvog ili drugog polugodišta.

(6) Škola organizuje nastavu u petodnevnoj radnoj sedmici.

(7) Škola može u toku mjeseca organizovati jedne subote samo dodatnu i dopunsku nastavu, rad sekcija i učeničkih organizacija.

(8) U toku nastavne godine može se organizovati "online" nastava.

Član 45

(Trajanje časa)

(1) Nastavni čas opšteobrazovne, stručno-teorijske i praktične nastave u školi traje 45 minuta, a nastavni čas praktične nastave u privrednim društvima i drugim pravnim licima traje 60 minuta.

(2) Izuzetno, u školama i ustanovama za učenike sa poteškoćama u razvoju, nastavni čas traje 40 minuta.

Član 46

(Opterećenje učenika)

Škola je dužna obezbijediti da ukupno opterećenje učenika nastavom i ostalim vidovima neposrednog odgojno-obrazovnog rada ne može iznositi više od 35 časova sedmično, s tim što, u toku dana učenik ne može imati više od 7 časova nastave.

Član 47

(Godišnji fond nastavnih časova)

(1) Škola je dužna ostvariti godišnji fond nastavnih časova i programske sadržaje predviđene nastavnim planom i programom.

(2) Ako se utvrdi da škola nije ostvarila godišnji fond nastavnih časova i programske sadržaje u okviru predviđenog broja nastavnih dana, produžiće nastavu dok se ne ostvari godišnji fond nastavnih časova.

(3) Škola koja ne ostvari predviđeni godišnji fond nastavnih časova, ne može izdati svjedodžbu o završenom razredu, odnosno obrazovanju.

Član 48

(Prekid rada u toku školske godine)

(1) Odgojno-obrazovni rad se ne smije prekidati u toku nastavne godine, izuzev u slučaju proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće, elementarnih nepogoda, epidemije, pandemije, i drugih posebno opravdanih razloga, po odluci Ministarstva.

(2) U slučaju prekida odgojno - obrazovnog rada zbog razloga navedenih u stavu (1) ovog člana, Ministarstvo može organizovati realizaciju nastavnog procesa van školskih prostorija, a nastava se može organizovati kao: "online" nastava, konzultativno-instruktivna, nastava na daljinu, multimedijski i na drugi način, a model organizovanja odrediće ministar posebnom odlukom.

(3) U slučaju organizacije odgojno-obrazovnog rada na način predviđen stavom (2) ovog člana, ministar će posebnim aktom propisati način organizovanja nastavnog procesa, realizaciju nastavnog plana i programa, ocjenjivanja i opterećenje učenika, dužinu radnog vremena, polaganje ispita, polaganje eksterne mature, polaganje prijemnog ispita i druga pitanja definisana Zakonom, a sve u cilju uvažavanja najboljeg interesa učenika.

(4) U slučaju prekida odgojno-obrazovnog rada, godišnji fond nastavnih časova, predviđen nastavnim planom i programom, mora biti nadoknađen prije završetka školske godine.

Član 49

(Zimski odmor učenika)

(1) Ministarstvo može odobriti, zavisno od klimatskih i drugih uslova, raniji početak ili produžetak zimskog odmora, s tim da u toku školske godine bude ostvaren godišnji fond nastavnih časova i sadržaji predviđeni nastavnim planom i programom.

(2) Završetak prvog polugodišta i trajanje zimskog odmora za učenike srednjih škola na području Kantona regulišu se školskim kalendarom.

Član 50

(Godišnji program rada škole)

(1) Rad škole u toku školske godine utvrđuje se godišnjim programom rada, koji sadrži oblike i raspored obrazovno-odgojnog rada, obim i sadržaj rada, obaveze nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, stručno usmjeravanje učenika, slobodne aktivnosti učenika kao i druge aktivnosti.

(2) Metodologiju izrade godišnjeg programa rada za svaku vrstu škole utvrđuje Pedagoški zavod.

(3) Godišnji program rada škole koji utvrđuje nastavničko vijeće na prijedlog direktora, a donosi školski odbor, škola je obavezna dostaviti Ministarstvu i Pedagoškom zavodu najkasnije do 30.09. za tekuću školsku godinu. Pisanu saglasnost Pedagoškog zavoda svaka škola je dužna da obezbijedi do 10.10. za tekuću školsku godinu.

(4) Izvještaj o uspjehu učenika u učenju i vladanju škola je dužna dostaviti Pedagoškom zavodu i osnivaču na kraju prvog polugodišta, na kraju nastavne godine i na kraju školske godine, a izvještaj o radu na kraju školske godine.

(5) Škola je odgovorna za blagovremeno dostavljanje akata iz stava (3) i (4) ovog člana i vjerodostojnost podataka.

(6) Ukoliko je osnivač škole Skupština Kantona, izvještaji iz stava (4) ovog člana dostavljaju se Ministarstvu i Pedagoškom zavodu.

Član 51

(Izlet, stručna posjeta, ekskurzija i logorovanje)

(1) Škola organizuje izlete, stručne posjete, ekskurzije i logorovanja, u skladu sa godišnjim programom rada i načelima o planiranju i organizovanju izleta, ekskurzija i logorovanja (u daljem tekstu: načela).

(2) Izleti, stručne posjete, ekskurzije i logorovanja, predviđeni godišnjim programom rada škole, računaju se u radne dane.

(3) Stručne posjete i stručne ekskurzije uračunavaju se u nastavne dane učenicima iz predmeta iz kojih je realizovana stručna posjeta, odnosno stručna ekskurzija.

(4) Načela iz stava (1) ovog člana na prijedlog Pedagoškog zavoda donosi Ministarstvo.

Član 52

(Slobodne aktivnosti učenika)

(1) U školi, učenicima se u cilju razvoja njihovih kreativnih sposobnosti, navika i vještina koje prezentuju učestvujući u školskim i vanškolskim kulturnim i javnim manifestacijama, omogućava uključivanje u različite vidove slobodnih aktivnosti.

(2) Slobodne aktivnosti učenika ostvaruju se dobrovoljnim uključivanjem učenika u rad sekcija, klubova, družina, grupa, učeničkih zadruga i drugih oblika organizovanja.

(3) Zadaci i programski sadržaji slobodnih aktivnosti utvrđuju se godišnjim programom rada, u skladu sa Pedagoškim standardima i pravilima škole.

(4) Škola može organizovati manifestaciju koja nije utvrđena godišnjim programom rada, uz dostavljeni program manifestacije i saglasnost Ministarstva.

Član 53

(Učenička zadruga)

(1) Učenici škole mogu, u skladu sa Zakonom o učeničkim i studentskim zadrugama, organizovati učeničku zadrugu.

(2) Učeničku zadrugu može organizovati najmanje 30 učenika škole.

(3) Sredstva učeničke zadruge i sredstva ostvarena praktičnim radom učenika u školskim radionicama, ne ulaze u ukupan prihod škole.

Član 54

(Eksperimentalna škola)

(1) Radi uvođenja novih oblika i sadržaja rada, na osnovu elaborata i stručnog mišljenja Pedagoškog zavoda, Ministarstvo može jednu ili više srednjih škola, jedno ili više odjeljenja, proglasiti eksperimentalnom ili osnovati eksperimentalnu školu.

(2) Aktom o osnivanju eksperimentalne škole ili aktom o proglašenju škole eksperimentalnom, utvrđuje se eventualno odstupanje od odredaba ovog Zakona u primjeni nastavne norme, dnevnog i sedmičnog opterećenja učenika nastavnim časovima, način

vrednovanja i ocjenjivanja znanja učenika, organizovanje odjeljenja i primjena nastavnog plana i programa.

(3) Osnivanje i rad eksperimentalne škole i proglašenje postojećih škola odnosno odjeljenja, eksperimentalnim, uređuje se bližim propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 55

(Srednja škola - vježbaonica)

(1) Za kontinuiranu obuku nastavnika, stručnih saradnika i saradnika osnovnih i srednjih škola te predškolskih ustanova i za izvođenje pedagoško-metodičke prakse studenata, na prijedlog Pedagoškog zavoda i odgovarajućih fakulteta - akademija, određuju se škole - vježbaonice.

(2) Uslovi obavljanja pedagoško-metodičke prakse u vježbaonici uređuju se bližim propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 56

(Školski udžbenik, zbirka zadataka, priručnik, radna sveska ili druga literatura)

(1) U školi se upotrebljava školski udžbenik, zbirka zadataka, priručnik, radna sveska ili druga literatura, koja je dodatak udžbeniku, ili zamjenjuje udžbenik, izrađena u skladu sa koncepcijom udžbenika.

(2) Školi upotrebu školskih udžbenika, zbirki zadataka, priručnika, radnih sveski i druge literature, koja je dodatak udžbeniku ili zamjenjuje udžbenik, odobrava Ministarstvo.

(3) Zaposleni u Ministarstvu i Pedagoškom zavodu, zbog sukoba interesa, ne mogu biti autori nastavnih sredstava iz stava (1) ovog člana, koja se primjenjuju u školama na području Kantona. Ministarstvo neće odobriti upotrebu nastavnih sredstava u nastavi čiji je autor u sukobu interesa.

Član 57

(Škole)

(1) Na području Kantona mogu se osnovati sljedeće škole:

a) gimnazija u kojoj se, pored opšteobrazovnog programa, ostvaruju i posebni programi prema tipu gimnazije;

b) srednja umjetnička škola u kojoj se, pored odgovarajućeg opšteobrazovnog programa, ostvaruje i program iz oblasti muzičke, baletske i likovne umjetnosti;

v) srednja tehnička škola u kojoj se, pored odgovarajućeg opšteobrazovnog programa, ostvaruju programi za sticanje odgovarajućih zvanja IV stepena stručne spreme;

g) srednja stručna škola u kojoj se, pored odgovarajućeg opšteobrazovnog programa, ostvaruje stručni program III i IV stepena stručne spreme, te stiču zanimanja odgovarajuće struke;

d) škola za učenike sa poteškoćama u razvoju, u kojoj se ostvaruju stručni programi prilagođeni za obrazovanje učenika sa poteškoćama u razvoju,

e) srednja vjerska škola u kojoj se, pored odgovarajućeg opšteobrazovnog programa, ostvaruje i poseban program za obrazovanje vjerskih službenika;

ž) mješovita srednja škola u kojoj se, pored odgovarajućeg opšteobrazovnog programa, ostvaruje i program gimnazije, srednje tehničke škole i srednje stručne škole.

z) škola posebne namjene (poliicijska i druga škola), je škola u kojoj se obrazuju učenici za stručno zvanje ili zanimanje, koje je od posebnog interesa za Kanton.

k) Srednjoškolski centar sastavljen od dvije ili više vrsta srednjih škola.

(2) U školi, pored realizovanja programa opšteobrazovnog i odgovarajućeg stručnog dijela iz stava (1) ovog člana mogu se realizovati i programi stručnog usavršavanja nastavnika, dopunskog obrazovanja, kao i stručnog osposobljavanja putem kurseva.

VII. SREDNJE OPŠTE I SREDNJE STRUČNO OBRAZOVANJE

Član 58

(Gimnazija)

(1) Gimnazija je škola savremenog opšteg četverogodišnjeg obrazovanja i pripremanja učenika za nastavak školovanja na visokoškolskim ustanovama.

(2) U gimnaziji se obrazuju redovni i vanredni učenici po opšteobrazovnim programima i programima prema tipu gimnazije.

(3) Izborna područja u gimnaziji su:

a) društveno,

b) jezičko,

c) prirodno,

d) matematičko-informatičko,

e) područje informacionih tehnologija,

f) sportsko,

g) opšta gimnazija i

h) druga područja za koja se ukaže interes i potreba, a za koja postoji utvrđen nastavni plan i program u skladu sa ovim Zakonom i standardima i normativima.

(4) Učenik bira izborno područje prije završetka drugog razreda, a najkasnije do 30. aprila školske godine u kojoj učenik pohađa drugi razred, a sve u skladu sa stavom (3) ovog člana.

(5) Izuzetno od roka iz stava (4) ovog člana, učenik se opredjeljuje za izborno područje prilikom upisa u prvi razred za područja čiji nastavni plan i program obuhvata četiri razreda sve u skladu sa planom upisa iz člana 77. ovog Zakona.

Član 59

(Umjetnička škola)

(1) U umjetničkoj školi obrazuju se učenici po opšteobrazovnom programu i posebnom programu iz muzičke, baletske i likovne umjetnosti u trajanju od četiri godine za sticanje odgovarajućeg zvanja i za nastavak obrazovanja na visokoškolskim ustanovama.

(2) Nastavnim planom i programom umjetničke škole utvrđuje se odnos opšteobrazovnih sadržaja i dijela programskih sadržaja za obrazovanje iz određene oblasti umjetnosti.

Član 60

(Srednja tehnička škola)

(1) U srednjoj tehničkoj školi obrazuju se učenici za složenije zahtjeve rada u trajanju od četiri godine po opšteobrazovnom i stručnom programu srednjeg stručnog obrazovanja na osnovama savremene i tradicionalne tehnologije.

(2) Nastavnim planom i programom srednje tehničke škole, za svaki tip škole, utvrđuje se odnos opšteobrazovnog i sadržaja stručnoteorijskog i praktičnog dijela nastave.

(3) U srednjoj tehničkoj školi se stiču odgovarajuća stručna zvanja.

(4) U okviru jednog stručnog zvanja može biti više izbornih područja.

(5) Učenik koji završi srednju tehničku školu, osposobljen je za rad i za nastavak obrazovanja.

Član 61

(Srednja stručna škola)

(1) U srednjoj stručnoj školi obrazuju se učenici za odgovarajuća zanimanja u trogodišnjem ili četvorogodišnjem trajanju.

(2) Nastavnim planom i programom utvrđuje se zanimanje i trajanje obrazovanja, te odnos opšteobrazovnih, stručno-teorijskih sadržaja i sadržaja praktične nastave.

(3) U srednjoj stručnoj školi stiču se odgovarajuća stručna zanimanja.

Član 62

(Mješovita srednja škola)

(1) U mješovitoj srednjoj školi učenici se obrazuju po programu gimnazije, po programu srednje tehničke škole i programu srednje stručne škole.

(2) U mješovitoj srednjoj školi učenici se obrazuju i pripremaju za nastavak školovanja na visokoškolskim ustanovama, obrazuju za složenije zahtjeve rada u trajanju od četiri godine po opšteobrazovnom i stručnom programu srednjeg stručnog

obrazovanja te se osposobljavaju za odgovarajuća zanimanja u trogodišnjem trajanju.

Član 63

(Srednja vjerska škola)

(1) Srednja vjerska škola je škola u kojoj se obrazuju redovni učenici u trajanju od četiri godine po programu opšteobrazovnih predmeta i posebnom programu za stručno obrazovanje vjerskih službenika.

(2) U srednjim vjerskim školama, u zavisnosti od tipa, učenici stiču zvanje u skladu sa nastavnim planom i programom.

(3) Učenik koji završi srednju vjersku školu osposobljen je za rad i nastavak obrazovanja.

(4) U srednjoj vjerskoj školi ne može se vršiti istovremeno obrazovanje po programu za druge vrste srednjih škola.

Član 64

(Nastavak obrazovanja)

(1) Učenik sa završenom srednjom stručnom školom u trogodišnjem ili četverogodišnjem trajanju može se upisati na odgovarajuću visokoškolsku ustanovu, pod uslovom da stekne dopunsko obrazovanje iz opšteobrazovnih predmeta u srednjoj tehničkoj školi, po posebnom programu koji na prijedlog Pedagoškog zavoda utvrđuje Ministarstvo.

(2) Učeniku koji prelazi iz jednog obrazovnog programa u drugi, u okviru iste struke, vrijeme obrazovanja u prethodnom obrazovnom programu priznaje se za dalji nastavak obrazovanja na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, u skladu sa nastavnim planom i programom i drugim uslovima utvrđenim važećim propisima.

(3) Učenik se upisuje u naredni razred, a škola je dužna da mu omogući polaganje eventualne razlike predmeta najkasnije do 15. aprila tekuće školske godine.

Član 65

(Sticanje V stepena obrazovanja i majstorskih zvanja za obrtnička zanimanja)

(1) U srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku koje ispunjavaju odgovarajuće uslove mogu se dalje vanredno obrazovati polaznici za V stepen, za sticanje zvanja majstora, specijaliste, instruktora i poslovođe.

(2) Pravo na obrazovanje iz stava (1) ovog člana imaju polaznici koji su stekli srednje obrazovanje u skladu sa članom 5. ovog Zakona i imaju najmanje dvije godine radnog iskustva u nekom od zanimanja struke za koju žele steći zvanje iz stava (1) ovog člana.

(3) Odgovarajuće zvanje iz stava (1) ovog člana stiče se na osnovu uspješnog savladavanja nastavnog plana i programa koji se po pravilu realizuje u trajanju od najmanje jedne godine putem obaveznog pohađanja nastave i položenih ispita.

(4) Program iz stava (3) ovog člana može se realizovati po principu kondenzovane nastave putem instruktivne nastave u trajanju od najmanje ¼ časova predviđenih nastavnim planom i programom, a uz saglasnost Ministarstva.

(5) Organizovanje nastave, način polaganja ispita i druga pitanja značajna za sticanje majstorskih zvanja za obrtnička zanimanja će se realizovati u skladu sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima i drugim aktima relevantnim za tu oblast.

(6) Bliži propis o uslovima obrazovanja, organizovanju redovne i instruktivne nastave, način polaganja ispita za zvanja iz stavova (1) i (5) ovog člana, donosi Ministarstvo.

Član 66

(Praktična nastava)

(1) Praktična nastava u tehničkoj školi i stručnoj školi izvodi se u skladu sa nastavnim planovima i programima u školskim radionicama, laboratorijama i kabinetima, te drugim objektima za nastavu, opremljenim u skladu sa odgovarajućim normativima.

(2) Praktična nastava izvodi se pod stručnim nadzorom škole i kod poslovnog subjekta koji posjeduje rješenje o ispunjenosti uslova za izvođenje praktične nastave izdato od strane Ministarstva.

(3) Praktična nastava kod poslovnog subjekta izvodi se u skladu s nastavnim planom i programom i planom izvođenja praktične nastave.

(4) U organizaciju i izvođenje praktične nastave kod poslovnog subjekta sa svojim pravima i obavezama uključeno je više aktera i to:

a) Ministarstvo,

b) Privredna komora Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,

c) Poslovni subjekt,

d) Škola,

e) Učenik.

(5) Pri obavljanju praktične nastave kod poslovnog subjekta, zaključuju se dvije vrste ugovora:

a) Ugovor o saradnji;

b) Ugovor o izvođenju praktične nastave;

(6) Za vrijeme izvođenja praktične nastave kod poslovnog subjekta, učenik u skladu sa provedenim vremenom kod poslovnog subjekta, ima pravo na nagradu koju isplaćuje poslovni subjekt, osim ako posebnim zakonom ili podzakonskim aktom nije drugačije određeno.

(7) Visina nagrade određuje se prema ostvarenoj prosječnoj neto plati u Federaciji Bosne i Hercegovine u prethodnoj godini, proporcionalno broju sati provedenih na praktičnoj nastavi kod poslovnog subjekta, i to:

a) u prvoj godini obrazovanja 15%,

b) u drugoj godini obrazovanja 25%,

c) u ostalim godinama obrazovanja 30%.

(8) Bliži propis o načinu organizovanja i izvođenju praktične nastave u školama srednjeg stručnog obrazovanja i kod poslovnih subjekata donosi Ministarstvo u roku od 90 dana.

Član 67

(Ferijalna praksa)

(1) Nastavnim planom i programom srednjih škola za stručno obrazovanje i obuku utvrđuje se potreba organizovanja, program, vrijeme i trajanje ferijalne prakse učenika.

(2) Ferijalna praksa se pod nadzorom srednje škole izvodi kod poslovnih subjekata koji ispunjavaju uslove u skladu sa nastavnim planom i programom.

(3) Bliži uslovi za izvođenje ferijalne prakse utvrđuju se ugovorom srednje škole i poslovnog subjekta u skladu sa pravilnikom o izvođenju ferijalne prakse.

(4) Pravilnik o izvođenju ferijalne prakse donosi Ministarstvo.

Član 68

(Obrazovanje učenika sa poteškoćama u razvoju)

(1) Djeca i mladi sa poteškoćama u razvoju stiču obrazovanje u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim mogućnostima i sposobnostima.

(2) U slučajevima kad je nemoguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovnim školama, djeca i mladi sa ozbiljnim smetnjama i poteškoćama u razvoju mogu se, djelimično ili u cjelini, obrazovati u ustanovama namijenjenim za obrazovanje i odgoj lica sa poteškoćama u fizičkom i psihičkom razvoju.

(3) Obrazovanje djece i mladih sa poteškoćama u razvoju je od prioritetnog javnog interesa i sastavni je dio jedinstvenog obrazovnog sistema.

(4) Bilži propis o odgoju i obrazovanju djece sa poteškoćama u razvoju donosi Ministarstvo na prijedlog Pedagoškog zavoda.

Član 69

(Nastavni plan i program i trajanje obrazovanja)

(1) Nastavnim planovima i programima za obrazovanje učenika sa poteškoćama u razvoju utvrđuje se zanimanje, trajanje obrazovanja, odnos opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i sadržaja praktične nastave i ishodi znanja.

(2) U školi za učenike sa poteškoćama u razvoju obrazovanje traje od jedne do četiri godine po prilagođenim programima za odgovarajuće profile I, II i III i IV stepena stručne spreme.

(3) U ustanovama za obrazovanje, odgoj i rehabilitaciju učenika oštećenog sluha i govora, obrazuju se redovni učenici i polaznici po nastavnim planovima i programima I, II, III i IV stepena stručne spreme srednje stručne škole.

Čl. 70 - 75

(brisano)

IX. UČENICI

Član 76

(Sticanje statusa učenika)

(1) Srednjoškolsko obrazovanje je svima dostupno, u skladu sa postignutim uspjehom u osnovnoj školi, ličnim interesom i sposobnostima.

(2) Status učenika škole stiče se upisom.

(3) Status redovnog učenika može se steći samo u jednoj školi.

(4) Izuzetno, učenik koji pohađa redovnu školu može steći status redovnog učenika i u umjetničkoj školi.

Član 77

(Upis učenika u školu)

(1) U prvi razred škole upisuje se lice kao redovni učenik koje je završilo osnovnu školu i koje nije starije od 18 godina u momentu upisa.

(2) Lica koja se upisuju u škole za učenike sa poteškoćama u razvoju mogu imati drugu starosnu granicu za upis u prvi razred.

(3) Upis učenika u I razred škole vrši se na osnovu konkursa koji se objavljuje putem sredstava informisanja najmanje dva mjeseca prije početka školske godine.

(4) Prednost, pod jednakim uslovima, kod natjecanja na konkursu imaju djeca sa poteškoćama u razvoju (u skladu sa Kriterijima za

upis u prvi razred) i djeca koja ispunjavaju uslove utvrđene Zakonom o dopunskim pravima boraca - branitelja i članova njihovih porodica.

(5) Kriterije za upis u I razred škole donosi Ministarstvo.

(6) Plan upisa u prvi razred srednjih škola na području Kantona, za svaku školsku godinu, na inicijativu školskog odbora i tripartitnog savjetodavnog vijeća, provedene javne rasprave te prijedloga Ministarstva, donosi Vlada Kantona.

(7) Redovno srednjoškolsko obrazovanje u javnim ustanovama je besplatno.

(8) Učenici koji konkurišu u gimnazije, tehničke i srodne škole i umjetničke škole u prvom konkursnom roku polažu prijemni ispit, koji nije eliminatoran (osim stručnog dijela ispita - praktičnog rada u umjetničkim školama i testa fizičke sposobnosti u gimnaziji za sportsko izborno područje), a čiji rezultati ulaze u ukupan broj bodova svakog kandidata.

(9) Od polaganja prijemnog ispita oslobađaju se učenici koji su imali odličan uspjeh iz svih predmeta, od petog do osmog razreda osmogodišnje osnovne škole, odnosno od sedmog do devetog razreda devetogodišnje osnovne škole, te primjerno vladanje, kao i učenici sa poteškoćama u razvoju koji su pohađali osnovnu školu po prilagođenom nastavnom planu i programu.

(10) Učenici koji konkurišu u srednje stručne škole ne polažu prijemni ispit.

(11) Bliže propise o načinu polaganja prijemnog ispita donosi Ministarstvo.

Član 78

(Upis učenika u umjetničku školu i vjersku školu)

(1) U srednju umjetničku i srednju vjersku školu mogu se upisati učenici koji su sa uspjehom završili redovno osnovno obrazovanje i odgoj i ako polože prijemni ispit.

(2) Bliže propise o načinu polaganja prijemnog ispita donosi Ministarstvo.

Član 79

(Prestanak statusa redovnog učenika škole)

(1) Status učenika škole prestaje:

a) završavanjem obrazovanja u školi;

b) gubljenjem prava na dalje redovno obrazovanje u toj školi;

v) isključivanjem iz škole;

g) napuštanjem škole i

d) ispisivanjem iz škole;

(2) Postupak i uslovi za utvrđivanje napuštanja škole utvrđuju se pravilima škole.

Član 80

(Ponavljanje razreda)

(1) Redovan učenik koji sa uspjehom ne završi razred, ima pravo da ponovi razred.

(2) U toku redovnog obrazovanja, učenik ne može dva puta ponoviti razred.

(3) Redovan učenik koji u toku obrazovanja zaostaje u savladavanju nastavnih sadržaja ili ne završi razred, može se preusmjeriti na obrazovanje po jednostavnijem programu.

(4) Redovan učenik koji je napustio školu, ukoliko želi da ponovo nastavi obrazovanje kao vanredan učenik, snosi troškove svog obrazovanja.

Član 81

(Preusmjeravanje učenika)

(1) Redovan učenik koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao uspjeh najmanje vrlo dobar i ima primjerno vladanje, ima pravo podnijeti zahtjev za preusmjerenje na obrazovanje za zanimanje koje izabere, u istoj ili drugoj srednjoj školi.

(2) Ukoliko u toku obrazovanja učenik zaostaje u savladavanju nastavnih sadržaja ili ne završi razred, može se, uz njegov i pristanak

roditelja ili staratelja, preusmjeriti na obrazovanje za zanimanje sa jednostavnijim programom.

(3) Odluku za učenike iz stavova (1) i (2) ovog člana donosi nastavničko vijeće srednje škole, posebno uzimajući u obzir pedagoške standarde i normative.

(4) Preusmjeravanje iz stavova (1) i (2) ovog člana podrazumijeva obavezu učenika da polaže razliku predmeta, koju utvrđuje nastavničko vijeće srednje škole.

Član 82

(Ispis učenika iz škole)

(1) Redovan učenik se može ispisati iz škole uz saglasnost roditelja - staratelja:

a) kada iz objektivnih razloga mora prekinuti obrazovanje;

b) kada prelazi u drugu školu.

(2) Redovan učenik se može ispisati iz škole u slučaju promjene mjesta boravka i nastavka obrazovanja u drugoj školi, ali najkasnije dva mjeseca prije završetka nastave u drugom polugodištu, odnosno dva mjeseca prije završetka obrazovanja.

(3) Škola ispisanim učenicima, na zahtjev učenika ili roditelja, izdaje uvjerenje o postignutom uspjehu u učenju i vladanju do momenta ispisa iz škole.

Član 83

(Upis na programe u drugoj školi)

(1) Učenik škole može se istovremeno upisati i polagati predmete drugog programa škole u istovrsnoj ili drugoj školi i, kao vanredni učenik, steći i drugo obrazovanje.

(2) Pravilima škole utvrđuju se bliži uslovi sticanja obrazovanja u smislu stava (1) ovog člana.

Član 84

(Vanredni učenik)

(1) Srednja škola objavljuje javni konkurs za upis vanrednih učenika, u dnevnim novinama i drugim elektronskim i pisanim medijima

najmanje 15 dana prije početka školske godine.

(2) Konkurs i prijem vanrednih učenika koji polažu razred u cjelini, mora biti okončan do kraja septembra tekuće školske godine.

(3) Prijem zahtjeva i vanrednih učenika za prekvalifikaciju, polaganje predmetnih, dopunskih i maturskih ispita će se vršiti najkasnije do petnaest (15) dana prije početka svakog ispitnog roka, utvrđenog ovim Zakonom i odgovarajućim pravilnikom.

(4) Status vanrednog učenika stiče se upisom u odgovarajuću vrstu srednje škole, pohađanjem instruktivno-konsultativne nastave i polaganjem ispita.

(5) Fond časova instruktivnokonsultativne nastave se utvrđuje odlukom nastavničkog vijeća u skladu sa relevantnošću predmeta za određenu vrstu zvanja/zanimanja i ne može biti manji od 15% ukupnog fonda časova za skupinu predmeta koju kandidat ima obavezu polagati.

(6) Srednja škola organizuje, u toku školske godine, tri redovna ispitna roka (januarsko-februarski, junski i augustovsko-septembarski ispitni rok), a po potrebi i jedan vanredni rok koji na prijedlog Nastavničkog vijeća srednje škole odobrava i utvrđuje Ministarstvo.

(7) U slučajevima nepravilnosti polaganja ispita za vanredne učenike, koje utvrdi nastavničko vijeće ili kantonalna inspekcija za obrazovanje, direktor škole poništava ispit.

(8) Bliže propise o upisu, organizaciji i načinu polaganja ispita za vanredne učenike donosi Ministarstvo.

Član 85

(Odsustvovanje sa nastave po odobrenju)

(1) Škola će, u skladu sa pravilima škole, učenicima koji su od strane Ministarstva proglašeni kvalitetnim ili vrhunskim sportistima te nadarenim učenicima za pojedine nastavne oblasti koji su stekli pravo učešća na kantonalnim, federalnim, državnim ili međunarodnim takmičenjima, odobriti odsustvovanje sa nastave radi pripremanja i učešća na takmičenjima.

(2) Škola će učenicima iz stava (1), ovog člana omogućiti da, putem instruktivne, konsultativne nastave i polaganjem ispita u toku školske godine, završe odgovarajući razred.

Član 86

(Praćenje i vrednovanje rezultata rada učenika)

(1) Škola je dužna da, u toku obrazovanja, sistematski i kontinuirano prati razvoj učenika, njihove sklonosti i sposobnosti, da vrednuje rezultate njihovog rada i usmjerava ih u skladu sa potrebama tržišta rada i programom profesionalne orijentacije za izbor odgovarajućeg obrazovanja.

(2) Program profesionalne orijentacije učenika donosi Pedagoški zavod.

Član 87

(Ocjenjivanje rada učenika)

(1) Škola je odgovorna za redovno praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje rada i ravnomjernu opterećenost učenika u toku školske godine.

(2) Ocjenjivanje rezultata rada učenika u školi je brojčano.

(3) Ocjenjivanje u školi je javno i kontinuirano.

(4) Prilikom ocjenjivanja uz brojčanu ocjenu upisuje se i datum.

(5) Brojčane ocjene iz predmeta ili oblasti su:

odličan (5),

vrlo dobar (4),

dobar (3),

dovoljan (2)

i nedovoljan (1).

Ocjena nedovoljan (1) nije prolazna

(6) Izuzetno, ocjenjivanje rezultata rada učenika sa poteškoćama u razvoju, ukoliko će to bolje izraziti rezultate u odnosu na ciljeve iz plana, pored brojčanog može biti i opisno.

(7) Bliže propise o praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju rezultata rada učenika donosi Ministarstvo.

Član 88

(Opšti uspjeh učenika)

(1) Opšti uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu zaključenih ocjena na kraju oba polugodišta, a za učenike upućene na popravni ispit, poslije obavljenih popravnih ispita.

(2) Za učenike za koje se nastava ne izvodi po polugodištima opšti uspjeh utvrđuje se na završetku obrazovanja.

(3) Nastavničko vijeće, nakon svakog polugodišta, utvrđuje rezultate rada odjeljenja, razreda i škole.

Član 89

(Zaljučivanje ocjena)

(1) Zaključnu ocjenu iz pojedinih nastavnih predmeta utvrđuje odjeljensko vijeće na prijedlog predmetnog nastavnika.

(2) Učenik, njegov roditelj odnosno staratelj, imaju pravo prigovora na zaključnu ocjenu.

(3) Prigovor se podnosi nastavničkom vijeću, u roku od tri dana od dana saopštenja ocjene.

(4) Prigovorom se može zahtijevati izuzeće predmetnog nastavnika iz komisije za provjeru znanja.

(5) Nastavničko vijeće dužno je da u roku od tri dana donese odluku o prigovoru.

(6) Ako nastavničko vijeće usvoji prigovor, obrazovaće komisiju koja će provjeriti znanje učenika u roku od dva dana.

(7) Ocjena komisije je konačna.

Član 90

(Način utvrđivanja opšteg uspjeha učenika)

(1) Opšti uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu prosjeka prolaznih ocjena iz svih nastavnih predmeta.

(2) Učenik je završio razred:

a) odličnim uspjehom ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 4,50;

b) vrlo dobrim uspjehom ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 3,50;

v) dobrim uspjehom ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2,50;

g) dovoljnim uspjehom ako ima sve prolazne ocjene i prosječnu ocjenu najmanje 2,00.

(3) Odjeljensko, odnosno nastavničko vijeće, utvrđuje postignuti uspjeh učenika na nivou odjeljenja, razreda i škole.

(4) Postignuti uspjeh utvrđuje se na osnovu prosječne ocjene na dvije decimale za odjeljenje, razred i školu.

(5) Na osnovu postignutog uspjeha iz stava (4) ovog člana, na kraju završnog razreda proglašava se učenik generacije škole.

Član 91

(Popravni ispit)

(1) Učenik koji na kraju drugog polugodišta odnosno obrazovanja, ima jednu ili dvije nedovoljne ocjene upućuje se na popravni ispit u avgustovskom ispitnom roku.

(2) Izuzetno, učenik završnog razreda koji na kraju drugog polugodišta odnosno obrazovanja, ima jednu nedovoljnu ocjenu, može polagati popravni ispit 15 dana nakon završetka nastavne godine, uz pismenu saglasnost roditelja odnosno staratelja, ukoliko nije stekao punoljetstvo.

(3) Učenik koji ne položi popravni ispit, upućuje se da ponovi razred.

(4) Izuzetno, učeniku koji prelazi u završni razred obrazovanja, a ne položi popravni ispit iz jednog predmeta u redovnom avgustovskom roku, na prijedlog odjeljenskog vijeća, nastavničko vijeće može odobriti uslovan upis u naredni razred, s tim da je obavezan najkasnije do kraja septembra tekuće godine položiti ispit iz predmeta iz kojeg je upućen na popravni ispit.

(5) U slučaju da ispit iz prethodnog stava ovog člana ne položi, učenik se vraća u prethodni razred da ga ponovi.

Član 92

(Završetak razreda, odnosno obrazovanja)

Učenik je završio razred, odnosno obrazovanje, kada je uspješno završio sve obaveze utvrđene nastavnim planom i programom.

Član 93

(Vladanje učenika)

(1) U školi se ocjenjuje i vladanje učenika.

(2) Ocjene iz vladanja su: primjerno, vrlo dobro, dobro, zadovoljava i loše.

(3) Ocjenu iz vladanja utvrđuje odjeljensko vijeće na prijedlog razrednika.

Član 94

(Završetak dva razreda u toku jedne školske godine)

(1) Učenik, koji u toku obrazovanja pokazuje izuzetne sposobnosti i ima odličan uspjeh, može brže napredovati, odnosno završiti dva razreda u toku jedne školske godine.

(2) Bližim propisom koji donosi Ministarstvo utvrđuje se način bržeg napredovanja, odnosno završetka dva razreda u toku jedne školske godine.

Član 95

(Dopunski ispit)

(1) Učeniku škole može se utvrditi obaveza polaganja dopunskog, razrednog i maturskog, odnosno završnog ispita.

(2) Dopunski ispit polaže učenik iz određenih predmeta ili oblasti u slučajevima promjene i daljeg nastavka srednje škole, te nakon provedenog postupka nostrifikacije diplome ili ekvivalencije svjedodžbe.

(3) Nastavničko vijeće škole utvrđuje nastavne predmete iz kojih se polaže dopunski ispit.

Član 96

(Razredni ispit)

(1) Razredni ispit polažu redovni učenici i polaznici koji su, iz opravdanih razloga, ostali neocijenjeni na kraju nastavne godine odnosno obrazovanja, iz svih predmeta jednog razreda, odnosno obrazovanja po odgovarajućem nastavnom programu.

(2) Razredni ispiti se organizuju u slučajevima kada je učenik opravdano izostao sa nastave više od jedne trećine ukupnih časova u nastavnoj godini.

(3) Razredni ispit polaže se i u slučajevima kada je u školi iz pojedinih nastavnih predmeta organizovana instruktivna nastava koja se na kraju nastavne godine mora verifikovati.

(4) Ukoliko se utvrde nepravilnosti nastale u postupku provođenja ispita, nastavničko vijeće poništava ispite.

(5) Bliže propise o organizovanju, načinu, vremenu i uslovima polaganja ispita u školi donosi Ministarstvo.

Član 97

(Polaganje mature u gimnaziji)

(1) Na završetku obrazovanja u gimnaziji i opštoj gimnaziji se polaže matura.

(2) Program i način polaganja mature utvrđuje se nastavnim planom i programom.

(3) U gimnaziji, čiji programi i realizacija nastavnog procesa ispunjavaju uslove u skladu sa organizacijom međunarodne mature, škola može organizovati polaganje međunarodne mature.

(4) Od polaganja mature, osim odbrane maturskog rada u gimnaziji, oslobađaju se učenici koji imaju odličan uspjeh u svim razredima i primjerno vladanje, te odličan uspjeh (prosječna ocjena 5,0) iz predmeta koji se prema nastavnom planu i programu polažu na maturi.

(5) Bliži propis o polaganju mature u gimnaziji donosi Ministarstvo.

Član 98

(Polaganje mature u tehničkoj, umjetničkoj i vjerskoj školi)

(1) Na završetku obrazovanja u tehničkoj, umjetničkoj i vjerskoj školi polaže se matura.

(2) Programi i načini polaganja mature utvrđuju se nastavnim planovima i programima za svaku vrstu škole.

(3) Od polaganja mature, osim odbrane maturskog rada, u tehničkoj, umjetničkoj i vjerskoj školi oslobađaju se učenici koji imaju odličan uspjeh u svim razredima i primjerno vladanje te odličan uspjeh (prosječna ocjena 5,0) iz predmeta koji se prema nastavnom planu i programu polažu na maturi.

(4) Bliži propis o polaganju mature u tehničkoj, umjetničkoj i vjerskoj školi donosi Ministarstvo.

Član 99

(Završni ispit sa praktičnim radom)

(1) Na završetku obrazovanja u stručnoj školi za sticanje III stepena stručne spreme polaže se završni ispit sa praktičnim radom. Nastavnim planom i programom za svaku školu utvrđuje se način polaganja završnog ispita.

(2) Bliži propis o polaganju završnog ispita u srednjoj stručnoj školi donosi Ministarstvo.

Član 100

(Diploma za postignute rezultate)

(1) Učeniku koji u toku srednjoškolskog obrazovanja i odgoja po nastavnom planu i programu postigne odličan uspjeh iz svih nastavnih predmeta, primjerno vladanje, izuzetne rezultate u svim razredima škole, realizovane programe dodatne nastave, programe slobodnih aktivnosti, kao i postignute izuzetne rezultate na takmičenjima, smotrama i u drugim vannastavnim aktivnostima, izdaje se posebna diploma za postignute rezultate, a najbolji od njih proglašava se učenikom generacije

(2) Obrazac posebne diplome iz stava (1) ovog člana propisuje Ministarstvo.

(3) Učeniku koji postiže odlične rezultate u obrazovno-odgojnom procesu i drugim aktivnostima u školi mogu se dodjeljivati pohvale,

priznanja i nagrade pod uslovima i na način utvrđen pravilima škole.

Član 101

(Pedagoške mjere)

(1) Učeniku koji neredovno pohađa školu, nedolično se ponaša prema drugim učenicima i nastavnicima te školskoj imovini, kao i učeniku za koga se utvrdi da nastavu pohađa pod dejstvom alkohola, droge i drugih opojnih i zakonom zabranjenih sredstava, mogu se izreći pedagoške mjere, kada se može očekivati da će se izricanjem mjera ostvariti cilj odgoja.

(2) Pedagoške mjere su:

a) ukor razrednika,

b) ukor odjeljenjskog vijeća,

v) ukor direktora,

g) ukor nastavničkog vijeća,

d) premještanje u drugo odjeljenje,

e) isključenje iz škole.

(3) Pedagoška mjera isključenje iz škole se može izreći samo za teže povrede obaveza učenika. Teža povreda obaveza učenika je:

a) prepravka podataka u svjedočanstvu, diplomi ili drugim javnim ispravama,

b) prepravka ili dopisivanje podataka u evidenciju koju vodi škola,

v) političko organizovanje ili djelovanje učenika u školi,

g) krađa imovine škole, zaposlenika i učenika,

d) davanje ili upotreba alkohola i narkotičkih sredstava u školi, kao i podstrekivanje na njihovu upotrebu,

e) vršnjačko nasilničko ponašanje,

ž) nasilničko ponašanje prema nastavnicima i ostalom radnom osoblju škole,

z) posjedovanje oružja,

i) izražavanje nacionalne i vjerske netrpeljivosti,

j) neopravdano izostajanje sa nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada 30 i više časova,

k) korištenje mobilnog telefona za snimanje slike ili tona u vrijeme nastave.

(4) Pedagoške mjere ukor nastavničkog vijeća, premještanje iz odjeljenja u odjeljenje i isključenje iz škole, izriče nastavničko vijeće, o čemu škola donosi rješenje.

(5) Učenik, odnosno njegov roditelj ili staratelj, na izrečene pedagoške mjere ukor nastavničkog vijeća, premještanje iz odjeljenja u odjeljenje ili isključenje iz škole, mogu podnijeti žalbu školskom odboru u roku od sedam dana.

(6) Odluka školskog odbora je konačna.

Član 102

(Disciplinska i materijalna odgovornost učenika)

(1) Izrečena pedagoška mjera povlači snižavanje ocjene iz vladanja učenika.

(2) Pedagoška mjera važi za školsku godinu za koju je izrečena, a u toku školske godine može se ublažavati ili ukinuti.

(3) Učenik će odgovarati za materijalnu štetu učinjenu u školi ili kod pravnog lica kod koga obavlja praktičnu nastavu, ako je istu učinio namjerno. Visinu učinjene štete i okolnosti pod kojim je šteta učinjena utvrđuje komisija koju imenuje direktor škole.

(4) Odluku o odgovornosti učenika za štetu i visinu naknade, na prijedlog komisije, donosi školski odbor. Odluka školskog odbora je konačna.

(5) Bliži propis o povredama discipline, postupku za utvrđivanje disciplinske odgovornosti učenika, dužini trajanja pedagoške mjere, njenom ublažavanju, ukidanju i posljedičnom odnosu na ocjenu iz vladanja učenika, kao i o naknadi učinjene materijalne štete, utvrđuju se pravilima škole.

Član 103

(Obaveza upoznavanja učenika sa njegovim pravima, dužnostima i odgovornostima)

Škola je obavezna da, na početku školske godine, odnosno obrazovanja, upozna učenike sa njihovim pravima, dužnostima i odgovornostima utvrđenim ovim Zakonom i pravilima škole.

X. PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJA I JAVNE ISPRAVE

Član 104

(Učenička knjižica)

(1) Škola upisanim učenicima, na početku obrazovanja, izdaje učeničku knjižicu koja važi do kraja odgovarajućeg obrazovanja i odgoja.

(2) Učenička knjižica je javna isprava kojom se u toku srednjeg obrazovanja dokazuje status učenika škole.

Član 105

(Svjedodžba i diploma)

(1) O završenom razredu odnosno obrazovanju, škola izdaje svjedodžbu.

(2) Učeniku koji položi sa uspjehom maturski, odnosno završni ispit škole, izdaje se diploma o završenoj školi.

(3) Svjedodžba, odnosno diploma, koju izdaje verifikovana škola, ima važnost javne isprave.

Član 106

(Validnost svjedodžbe odnosno diplome)

Svjedodžba, odnosno diploma stečena na teritoriji Bosne i Hercegovine, ima istu vrijednost kao i svjedodžba, odnosno diploma stečena u odgovarajućim školama na području Kantona.

Član 107

(Duplikat svjedodžbe, odnosno diplome)

Na zahtjev učenika, njegovog roditelja odnosno staratelja, škola izdaje duplikat svjedodžbe, odnosno diplome na osnovu podataka iz

matične knjige.

Član 108

(Dokumentacija i evidencija)

(1) U školi se u elektronskom i/ili materijalnom obliku vodi dokumentacija i evidencija (matična knjiga, imenik učenika, dnevnik rada, registar i sl.) u skladu sa propisom koji donosi ministar.

(2) Direktor, pomoćnik direktora, nastavnici, saradnici i stručni saradnici obavezni su uredno i blagovremeno voditi dokumentaciju i evidenciju i odgovorni su za ažurnost njihovog vođenja.

(3) Podaci u matičnoj knjizi trajne su vrijednosti.

Član 108a

(Informacioni sistem upravljanja u obrazovanju)

(1) S ciljem efikasnog funkcionisanja odgojno-obrazovnog sistema, dio evidencije se vodi kroz sistem "Electronic Management Information System" (u daljem tekstu: EMIS), koji uspostavlja i kojim upravlja Ministarstvo.

(2) EMIS je sistem za prikupljanje, obradu i generisanje podataka i izvještaja, a sastoji se od dva nivoa baza podataka:

a) školska baza, za čiji rad je zaduženo EMIS odgovorno lice u školi koje brine o njegovom funkcioniranju i

b) ministarska baza, za čiji rad je zaduženo EMIS odgovorno lice u Ministarstvu.

(3) Ministarsku bazu podataka čine objedinjene baze svih škola koje se vode kao pojedinačne baze podataka.

(4) Obrada ličnih podataka u EMIS sistemu vrši se uz korištenje obaveznih mjera tehničke zaštite, koje uključuju pohranu u bazu podataka i pristup serveru, preko mreže kontrolirane s firewallom. Podaci o prenosu od udaljenih korisničkih računara do servera i obratno zaštićeni su od prisluškivanja i izmjene. Zaštita se provodi upotrebom kriptografije, upotrebom HTTPS protokola i alternativno upotrebom VPN mreža.

(5) Način funkicionisanja Informacionog sistema upravljanja u obrazovanju biće uređen posebnim propisom koji donosi ministar u roku od 90 dana.

XI. NASTAVNICI, STRUČNI SARADNICI I SARADNICI

Član 109

(Poslovi nastavnika)

(1) Obrazovno - odgojni rad u školi obavljaju nastavnici, stručni saradnici i saradnici.

(2) Nastavnik obavlja sljedeće poslove:

a) ostvaruje ciljeve i zadatke srednjeg obrazovanja i odgoja utvrđene ovim Zakonom i na osnovu njega donesenim propisima i drugim aktima,

b) planira i realizuje nastavni plan i program u okviru 40-časovne radne sedmice i godišnjeg programa rada škole;

v) prati i vrednuje uspjeh i vladanje učenika,

g) vodi pedagošku evidenciju i dokumentaciju o odgojnoobrazovnom radu i učenicima,

d) sarađuje sa stručnom službom škole, roditeljima učenika na poslovima odgoja i obrazovanja,

e) učestvuje u radu stručnih organa škole radi unapređivanja rada škole i

ž) izvršava i druge obaveze koje proizlaze iz opštih akata škole i godišnjeg programa rada škole.

(3) Nastavnici, stručni saradnici i saradnici dužni su da preduzimaju mjere zaštite prava učenika, te da o svakom kršenju tih prava, posebno o svim oblicima nasilja nad učenikom, odmah obavijeste nadležnu socijalnu službu.

Član 110

(Profil i stručna sprema nastavnika)

(1) Nastavnik u srednjoj školi je lice koje realizuje nastavni plan i program i kojem je prvenstveni zadatak obrazovanje i odgoj učenika.

(2) Profil i stručna sprema nastavnika u srednjoj školi utvrđuje se nastavnim planom i programom za svaki predmet pojedinačno, u zavisnosti od vrste i tipa srednje škole, a profil i stručna sprema svih ostalih zaposlenika utvrđuju se Pedagoškim standardima i normativima.

(3) Opšteobrazovnu, stručnoteorijsku, praktičnu i nastavu u okviru laboratorijskog rada, u skladu sa stavom (2) ovog člana, u srednjoj školi izvode lica:

a) sa završenim najmanje VII stepenom stručne spreme, sa zvanjem profesora, ili završenim drugim fakultetom i položenom pedagoško-psihološkom i metodičkodidaktičkom grupom predmeta i

b) sa završenim odgovarajućim ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa na nastavničkom fakultetu ili drugom fakultetu i položenom pedagoško-psihološkom i metodičko-didaktičkom grupom predmeta.

(4) Praktičnu i nastavu u okviru laboratorijskog rada u srednjim školama izvode i nastavnici sa završenim VII, odnosno VI stepenom stručne spreme, u skladu sa nastavnim planom i programom, majstori, poslovođe, specijalisti instruktori sa završenim najmanje V stepenom stručne spreme i sa pet godina radnog iskustva u struci i položenom pedagoškopsihološkom i metodičko-didaktičkom grupom predmeta.

(5) Ako se praktična i nastava u okviru laboratorijskog rada realizuje u privrednim ili drugim organizacijama, ugovorom srednje škole sa tom organizacijom se određuju lica zadužena za praćenje, realizaciju i ocjenjivanje učenika iz predmeta praktične nastave.

(6) Na profil i stručnu spremu lica koja su ugovorom iz stava (5) ovog člana određena za ocjenjivanje učenika analogno se primjenjuju stavovi (2), (3) i (4) ovog člana.

(7) Za učenike sa dodatnim obrazovnim potrebama opšteobrazovne predmete u srednjoj školi predaju nastavnici i defektolozi odgovarajućeg profila i stručne spreme u skladu sa nastavnim planom i programom.

(8) Za učestvovanje u obrazovnoodgojnom radu i obavljanju poslova pod neposrednim rukovodstvom nastavnika, srednja škola može imati saradnika u nastavi, u skladu sa Pedagoškim standardima i nastavnim planom i programom.

Član 111

(Priprema i stručno usavršavanje)

(1) Nastavnik u srednjoj školi ima slobodu u pedagoškom radu i poučavanju u okvirima utvrđenim nastavnim planom i programom i drugim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima.

(2) Nastavnik ima obavezu da se uredno priprema za organizaciju i obavljanje neposrednog obrazovnoodgojnog rada, za čas, odnosno nastavnu jedinku.

(3) Nastavnici, stručni saradnici i saradnici obavezni su da se stručno usavršavaju i kontinuirano educiraju u toku cijelog radnog vijeka, s ciljem kvalitetnog praćenja, podsticanja i pomaganja u obrazovanju i razvoju učenika i obavljanja drugih poslova utvrđenih relevantnim propisima.

(4) Pravilnik o stručnom usavršavanju donosi Ministarstvo.

(5) Nastavnici i stručni saradnici srednje škole mogu se udruživati u stručne aktive i strukovna udruženja na nivou škole i višim nivoima, s ciljem unapređenja rada, edukacije i saradnje sa drugim regijama.

Član 112

(Stručni saradnici)

(1) Stručnim saradnicima, u skladu sa Pedagoškim standardima, smatraju se: pedagog, psiholog, pedagog -psiholog, socijalni radnik, bibliotekar, defektolog te zdravstveni radnik sa odgovarajućom VSS i položenim odgovarajućim stručnim ispitom.

(2) Stručni saradnik u nastavi je pedagog, psiholog i pedagog-psiholog.

(3) Stručni saradnici u nastavi obavljaju neposredni odgojno-obrazovni rad te stručno razvojne i koordinacijske poslove u skladu sa Pedagoškim standardima.

Član 113

(Saradnici)

Za učestvovanje u obrazovno-odgojnom radu i obavljanju poslova pod neposrednim rukovodstvom nastavnika i stručnih saradnika, škola može izabrati za saradnika: laboranta, knjižničara, saradnika za nastavu i drugo lice koje ima završenu srednju stručnu spremu odgovarajućeg usmjerenja i položen stručni ispit.

Član 114

(Zapošljavanje u školi)

(1) Zaposlenici škole biraju se na osnovu javnog konkursa, odnosno oglasa, koji raspisuje školski odbor i objavljuje u dnevnom listu.

(2) Bliže propise o uslovima i postupku izbora nastavnika, stručnih saradnika i saradnika donosi Ministarstvo, a postupak izbora ostalih zaposlenika definiše se pravilima srednje škole.

(3) Status zaposlenika u školama za čijim radom je potpuno ili djelimično prestala potreba u odnosu na ugovor o radu na neodređeno vrijeme, koji su zaključili sa poslodavcem, biće definisan pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

Član 115

(Zabrana diskriminacije)

Zabranjuje se diskriminacija po osnovu spola u radu škole, u postupku utvrđivanja plate i drugih naknada za isti rad, odnosno za rad jednake vrijednosti, napredovanja u poslu pod jednakim uslovima, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja, uslova rada, te svake druge radnje koja predstavlja neki oblik direktne ili indirektne diskriminacije utvrđene Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini.

Član 116

(Ljekarski pregled)

(1) Škola je dužna osigurati da zaposlenici škole izvrše periodični ljekarski pregled najkasnije do početka nastave za tekuću školsku godinu.

(2) Sadržaj i način periodičnog ljekarskog pregleda utvrđuje Ministarstvo u saradnji sa nadležnim Ministarstvom za oblast zdravstva, a obavljaće se u nadležnoj zdravstvenoj ustanovi.

(3) Troškovi ljekarskog pregleda zaposlenika u školi, čiji je osnivač Skupština Kantona, padaju na teret Budžeta Kantona.

(4) Ako se od strane nadležne zdravstvene ustanove ustanovi da je nastavnik, stručni saradnik ili saradnik obolio od zarazne bolesti ili duševne bolesti, da je sklon alkoholizmu ili narkomaniji ili ima ozbiljne poremećaje u ponašanju, to lice ne može obavljati poslove koji podrazumijevaju rad sa učenicima, dok nadležna zdravstvena ustanova ne utvrdi da su prestale okolnosti zbog kojih mu je rad sa učenicima zabranjen.

Član 117

(Nepodobnost za rad sa djecom)

(1) Nepodobno je za rad sa djecom lice koje je pravosnažnom presudom osuđeno na kaznu zatvora za krivično djelo protiv ustavnog poretka, protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv spolne slobode i morala, protiv braka, porodice i mladeži, protiv zdravlja ljudi, protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine, protiv javnog reda i pravnog prometa, protiv pravosuđa, protiv radnih odnosa, krivična djela podmićivanja i krivična djela protiv službene i druge odgovorne funkcije, krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osim ako je nastupila rehabilitacija po posebnom zakonu.

(2) Lice iz stava (1) ovog člana ne može biti primljeno u radni odnos u školi, a ukoliko je zaposlenik škole otkazaće mu se ugovor o radu bez obaveze poštivanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka.

Član 117a

(Privremena ili trajna suspenzija radnika)

(1) Radnik škole privremeno se suspenduje sa poslova i radnih zadataka koje vrši ako je protiv njega pokrenut krivični postupak za djela iz člana 120. stav (1) ovog Zakona, do okončanja krivičnog postupka.

(2) Radnik škole može se privremeno suspendovati ako postoje osnovi sumnje da je učinio krivično djelo iz člana 120. stav (1) ovog Zakona ili je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za težu povredu radne dužnosti, do okončanja istražnog, odnosno disciplinskog postupka.

(3) Odluku o privremenoj suspenziji donosi direktor škole u skladu sa Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti koji donosi Ministarstvo.

(4) Tokom suspenzije radnik ima pravo na iznos plate u skladu sa propisima.

(5) Radniku pripada razlika između primljene plate koju bi ostvario da nije suspendovan, kao i druga prava iz radnog odnosa koja nije ostvario zbog suspenzije, u slučaju:

a) ako mu ne bude izrečena disciplinska mjera zbog povrede radne dužnosti;

b) ako je na osnovu pravosnažne sudske odluke krivični postupak protiv njega obustavljen ili je oslobođen optužbe, ili je optužba odbijena, ali ne zbog nenadležnosti.

(6) Postupak utvrđivanja povrede radne dužnosti zaposlenih u školi obavezno će se regulisati Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti koji donosi Ministarstvo.

Član 118

(Raspored radnog vremena)

(1) Raspored radnog vremena nastavnika i stručnih saradnika u okviru četrdesetčasovne radne sedmice utvrđuje direktor, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Nastavnik, u okviru četrdesetočasovne radne sedmice, ima 25 časova neposrednog obrazovno-odgojnog rada u srednjoj školi.

(3) Neposredni obrazovno-odgojni rad podrazumijeva: časove redovne nastave sa pripremom i pregledom pismenih zadataka/programa, razredništvo - čas odjeljenske zajednice, vođenje sekcije ili drugih oblika vannastavnih aktivnosti, savjetodavni rad sa učenicima, rad sa učeničkim organizacijama, profesionalna

orijentacija, pedagoško-psihološka praksa, saradnja sa roditeljima. Norma časova redovne nastave po predmetima utvrđena je Pedagoškim standardima i normativima.

(4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, direktor škole može iz opravdanih razloga utvrditi da nastavnik ima do 30 časova neposrednog obrazovno-odgojnog rada, u periodu ne dužem od jednog polugodišta uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

(5) Dnevno opterećenje nastavnika u okviru neposrednog obrazovno-odgojnog rada ne može biti duže od 6 časova niti kraće od dva časa teoretske, odnosno duže od 8 časova praktične nastave.

(6) Zbog specifičnosti obrazovne djelatnosti, srednja škola može angažovati nastavnika - spoljnjeg saradnika na ugovor o izvođenju časova nastave s tim da se isti može obnavljati najduže do kraja školske godine.

(7) Ugovor o izvođenju časova nastave iz tačke (5) ovog člana zaključuje direktor srednje škole uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Član 119

(Godišnji odmor)

(1) Nastavnici, stručni saradnici i saradnici koriste godišnji odmor u vrijeme ljetnog raspusta učenika koji traje najmanje 30 radnih dana, a ostali zaposlenici u skladu sa Zakonom o radu.

(2) Nastavnici, stručni saradnici i saradnici, koji zbog bolovanja i drugih opravdanih razloga ne iskoriste godišnji odmor u vremenu utvrđenom stavom (1) ovog člana, mogu koristiti godišnji odmor do 30. juna naredne godine, a po mogućnosti u toku zimskog odmora učenika.

(3) Dužina korištenja godišnjeg odmora nastavnika, stručnih saradnika i saradnika bliže se uređuje pravilnikom o radu škole.

Član 120

(Prava i dužnosti nastavnika i stručnih saradnika)

Nastavnici i stručni saradnici imaju pravo i dužnost da organizuju i obavljaju neposredan obrazovnoodgojni rad, prate, podstiču i pomažu

razvoj učenika, stručno se usavršavaju i izvršavaju druge zadatke utvrđene ovim Zakonom i pravilima škole.

Član 121

(Pripravnik)

(1) Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u školi u zanimanju za koje se školovalo, radi stručnog osposobljavanja za samostalni rad.

(2) Lice koje, nakon stečene odgovarajuće stručne spreme, nije radilo u ustanovama obrazovanja, a steklo je radno iskustvo u struci duže od godinu dana, ima status pripravnika i osposobljava se za samostalan odgojnoobrazovni rad i obavezno je, u roku od jedne godine od dana angažovanja položiti stručni ispit.

(3) Stručno osposobljavanje za samostalan obrazovno-odgojni rad lica angažovanih na poslovima nastavnika ili školskog pedagoga-psihologa iz stavova (1) i (2) ovog člana traje devet mjeseci, a polaganju stručnog ispita dužni su pristupiti u prvom terminu određenom za polaganje stručnog ispita.

(4) Ako lice iz stava (1) i stava (2) ovog člana iz opravdanih razloga ne položi stručni ispit u roku, može i dalje obavljati poslove na koje je angažovano, ali najduže do tri mjeseca po isteku roka iz prethodnog stava ovog člana, o čemu direktor škole donosi posebno rješenje.

(5) Stručno osposobljavanje za samostalan rad na poslovima sekretara škole, bibliotekara i drugih zaposlenika traje dvanaest mjeseci.

(6) U toku osposobljavanja za samostalan obrazovno-odgojni rad licima iz stavova (1), (2) i (5) ovog člana za puno radno vrijeme, pripada plata u iznosu 80% plate radnog mjesta za koje se osposobljava.

Član 122

(Osposobljavanje pripravnika i volontera za samostalan rad)

(1) Škola može primiti lice na stručno usavršavanje za osposobljavanje za samostalan rad bez zasnivanja radnog odnosa

(volonterski rad) u skladu sa zakonom.

(2) Nastavničko vijeće škole utvrđuje program osposobljavanja za samostalan rad i imenuje mentora licu iz stavova (1) i (2) člana 121. ovog Zakona i stava (1) ovog člana.

(3) Verifikovanje nastave nastavnika, stručnog saradnika i saradnika za vrijeme osposobljavanja za samostalan odgojno-obrazovni rad vrši mentor.

(4) Do momenta sticanja uslova za samostalan odgojno-obrazovni rad, nastavnik, stručni saradnik ili saradnik radi po instrukcijama i pod nadzorom mentora.

(5) Stručni ispit se polaže pred stručnom komisijom koju imenuje Ministarstvo.

(6) Način osposobljavanja za samostalni rad, sastav komisije pred kojom se polaže stručni ispit, sadržaj ispita, način odobravanja polaganja ispita, izdavanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu, kao i vođenje evidencije, bliže se regulišu propisima koje donosi ministar.

Član 123

(Ocjenjivanje rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika)

(1) Škola je dužna osigurati da se rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika ocjenjuje svake dvije godine, dok se rad zaposlenika u administrativno-tehničkoj službi ocjenjuje svake godine u skladu sa pravilima škole.

(2) Ocjena rada nastavnika, stručnog saradnika i saradnika zasniva se na kvalitetu i rezultatima samostalnog izvršavanja poslova i zadataka, odgovornosti u radu i radnoj disciplini, blagovremenosti i urednosti u izvršavanju poslova, angažovanju na osavremenjavanju obrazovno-odgojnog procesa, stručnom usavršavanju i doprinosu afirmaciji škole.

(3) Ocjenjivanje nastavnika, stručnih saradnika i saradnika vrši direktor škole na osnovu mišljenja Pedagoškog zavoda i kontinuiranog praćenja rada nastavnika.

(4) Nastavnik, stručni saradnik i saradnik, koji za svoj rad bude dva puta uzastopno ocijenjen ocjenom "ne zadovoljava", gubi pravo na dalji rad u nastavi.

(5) Nastavnik, stručni saradnik i saradnik na dobijenu ocjenu i ocjenjivanje ima pravo žalbe školskom odboru.

Član 124

(Sticanje viših stručnih zvanja)

(1) Škola je dužna da na osnovu rezultata ocjenjivanja rada, nastavnicima, stručnim saradnicima i saradnicima škole omogući sticanje viših stručnih zvanja.

(2) Osnovna zvanja nastavnika, stručnih saradnika, i saradnika su: nastavnik, stručni saradnik, i saradnik.

(3) Viša stručna zvanja su:

a) nastavnik mentor, nastavnik savjetnik, nastavnik viši savjetnik,

b) samostalni stručni saradnik, viši stručni saradnik, stručni savjetnik,

(4) Stručno usavršavanje nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, postupak ocjenjivanja rada, sticanje viših stručnih zvanja i vođenje dokumentacije bliže se uređuju propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 125

(Gubitak prava na dalji rad nastavnika, stručnog saradnika i saradnika)

(1) Nastavnik, stručni saradnik i saradnik može izgubiti pravo na dalji rad na poslovima obrazovanja i odgoja u slučaju kad nadležni organ škole, Pedagoški zavod ili inspektor za obrazovanje utvrdi da nastavnik, stručni saradnik ili saradnik ne izvršava svoje dužnosti u skladu sa ovim Zakonom, drugim propisima i pravilima škole.

(2) Školski odbor donosi odluku o gubitku prava nastavnika, stručnog saradnika i saradnika na dalji rad na poslovima obrazovanja i odgoja, po okončanju postupka utvrđivanja odgovornosti u skladu sa zakonom i odredbama pravila škole.

Član 126

(Raspoređivanje na druge poslove i otkaz ugovora o radu)

(1) U slučaju prestanka prava nastavnika, stručnog saradnika i saradnika da obavlja neposredan obrazovno-odgojni rad iz člana 125. ovog Zakona, škola će nastavnika, stručnog saradnika i saradnika rasporediti na druge poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi.

(2) Ako nastavnik, stručni saradnik ili saradnik, kome je prestalo pravo da izvodi nastavu ne bude raspoređen na druge poslove, ako je odbio posao u okviru svoje školske spreme, otkazuje se ugovor o radu, s tim da ima pravo na otkazni rok u skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom za djelatnost srednjeg obrazovanja.

(3) Zaposleniku škole radni odnos u školi prestaje u skladu sa opštim propisima o radu i ovim Zakonom.

XII. STRUČNI NADZOR

Član 127

(Stručni nadzor)

(1) Stručni nadzor se vrši nad organizovanjem i izvođenjem nastave i drugih oblika obrazovno-odgojnog rada i radom nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u svim školama, radi daljeg unapređenja obrazovnoodgojnog rada.

(2) Stručni nadzor obuhvata naročito:

a) praćenje primjene i realizacije nastavnog plana i programa, odnosno ciljeva i zadataka, sadržaja, obima, oblika, metoda i postupaka obrazovno-odgojnog rada;

b) praćenje i ocjenjivanje rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u nastavi, kao i rada direktora i pomoćnika direktora u školi; v) pružanje stručne pomoći u planiranju, programiranju i organizovanju obrazovno-odgojnog rada, ocjenjivanju i napredovanju učenika, a posebno nadarenih učenika.

g) pružanje stručne pomoći u planiranju vannastavnih aktivnosti, izleta i stručnih ekskurzija.

Član 128

(Poslovi Pedagoškog zavoda)

(1) Stručni nadzor obavlja Pedagoški zavod.

(2) Pedagoški zavod, u okviru svoje djelatnosti, obavlja sljedeće poslove:

a) izrada standarda i normativa za škole i praćenje nivoa postignuća učenika;

b) kreiranje prijedloga nastavnih planova i programa, inoviranje i praćenje njihove primjene i stručno usavršavanje nastavnika iz oblasti novih tehnologija;

v) kontinuirano pedagoško i stručno usavršavanje nastavnika i stručnih saradnika;

g) stvaranje baze podataka u cilju evaulacije obrazovnog procesa;

d) određivanje potreba i koncepcije udžbeničke literature i indikatora kvaliteta izvođenja nastave;

e) obavljanje stručne i savjetodavne djelatnosti zaposlenika u srednjem obrazovanju,

ž) izrada programa obrazovanja odraslih u skladu sa zahtjevima tržišta rada;

z) provođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenika koji učestvuju u teorijskoj i praktičnoj obuci i obrazovanju odraslih;

i) inoviranje, praćenje i vrednovanje provođenja programa obrazovanja i obuke odraslih;

j) poboljšanje nastavne prakse i uvođenje inovacija u nastavni proces;

k) uvođenje metoda inkluzije u škole;

l) davanje stručnih mišljenja o projektima i programima iz oblasti obrazovanja;

m) provođenje opšteg i užeg stručnog nadzora nad radom škola i izvođenja praktične nastava učenika u pravnim licima, i

n) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i drugim propisima.

(3) Škola je obavezna da omogući nesmetano vršenje stručnog nadzora i uvid u dokumentaciju i evidenciju koju vodi.

Član 129

(Izvještaj o stručnom nadzoru)

(1) Pedagoški zavod o obavljenom stručnom nadzoru dostavlja izvještaj nastavničkom vijeću škole, direktoru, školskom odboru i Ministarstvu.

(2) Propise o vršenju stručnog nadzora donosi Ministarstvo.

Član 129a

(1) Radi osiguranja kvaliteta rada, škola samostalno i u saradnji sa Ministarstvom brine o obezbjeđivanju i unapređenju uslova za razvoj odgoja i obrazovanja.

(2) Na prijedlog Zavoda, ministar donosi pravilnik na osnovu kojeg se u školi najmanje jedanput u dvije godine provodi postupak o vrednovanju kvaliteta rada škola.

(3) Vrednovanjem se procjenjuje kvalitet rada škole, čime se obezbjeđuju podaci od značaja za dalji razvoj i upravljanje školom.

(4) Vrednovanje kvaliteta rada škole vrši se kroz samovrednovanje i eksterno vrednovanje.

Član 130

(Standardi za ocjenjivanje)

(1) Standard i kvalitet obrazovanja i obuke u okviru srednjeg stručnog obrazovanja i obuke, uključujući obrazovanje i obuku odraslih, u skladu sa Okvirnim zakonom o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini, prati Agencija za standarde i ocjenjivanje, Pedagoški zavod i Ministarstvo.

(2) Škola je dužna omogućiti Agenciji za standarde i ocjenjivanje, da u saradnji s Ministarstvom, a u cilju uspostavljanja standarda za rezultate učenja učenika i ocjenjivanja stepena njihovog uspjeha, uključujući i završni/maturski ispit, organizuje eksterno ocjenjivanje škola, provodi istraživanja u oblasti ocjenjivanja s ciljem procjene razvoja i predstavljanja rezultata istraživanja, savjetovanja u pogledu propisanih standarda i njihove primjene, pružanja pomoći u pogledu priznavanja domaćih diploma i certifikata u stranim zemljama, pokretanja i praćenja procesa strukturiranja klasifikacije zanimanja.

XIII. ŠKOLSKI ORGANI I TIJELA

Član 131

(Organ upravljanja i organ rukovođenja)

Organ upravljanja u školi je školski odbor, a organ rukovođenja je direktor škole.

Član 132

(Školski odbor)

(1) Srednjom školom upravlja školski odbor, koji ima pet članova.

(2) U gimnaziji, tehničkoj, vjerskoj i umjetničkoj školi dva člana školskog odbora imenuju se iz reda zaposlenika škole, jedan član iz reda roditelja - staratelja učenika, jedan član predstavnik osnivača i jedan član predstavnik lokalne zajednice.

(3) U srednjoj stručnoj školi, jedan član školskog odbora imenuje se iz reda zaposlenika škole, jedan član iz reda roditelja - staratelja učenika, jedan član je predstavnik osnivača, jedan član predstavnik lokalne zajednice i jedan član predstavnik tržišta rada.

(4) Sastav školskog odbora, u najvećoj mogućoj mjeri, odražava nacionalnu strukturu učenika, roditelja - staratelja učenika, zaposlenika škole i lokalne zajednice.

(5) Članove školskog odbora škole imenuje i razrješava osnivač.

(6) Ako je osnivač škole Skupština Kantona, članove školskog odbora škole imenuje i razrješava, u ime osnivača, Vlada Kantona.

(7) Prilikom imenovanja školskog odbora škole, Vlada Kantona je dužna voditi računa o ravnopravnoj zastupljenosti spolova.

(8) Članovi školskog odbora škole imenuju se na period od četiri godine.

(9) Isto lice može biti imenovano za predsjednika ili člana školskog odbora najviše dva puta uzastopno.

(10) Direktor, pomoćnik direktora i predsjednik sindikalne podružnice škole ne mogu biti imenovani u školski odbor škole.

(11) Vršenje dužnosti predsjednika ili člana školskog odbora je dobrovoljno i bez naknade.

Član 133

(Privremeni školski odbor)

(1) Osnivač škole, odnosno Vlada Kantona, može razriješiti predsjednika ili člana školskog odbora i prije isteka vremena na koje je imenovan ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad škole ili na njegov lični zahtjev i u drugim slučajevima predviđenim pravilima škole.

(2) Ukoliko školski odbor ne obavlja poslove iz svoje nadležnosti, Ministarstvo će pokrenuti postupak razrješenja članova postojećeg i imenovanja članova privremenog školskog odbora.

(3) Privremeni školski odbor imenuje se i u slučaju kada se školski odbor ne može konstituisati u skladu sa ovim Zakonom ili kada se postupak koji predhodi imenovanju ne okonča u zakonom utvrđenom roku.

(4) Mandat privremenog školskog odbora traje najviše tri mjeseca, koja se ne mogu ponoviti.

Član 134

(Nadležnosti školskog odbora)

(1) Školski odbor škole, pored poslova utvrđenih zakonom, obavlja i sljedeće poslove:

a) vrši izbor nastavnika, stručnih saradnika i saradnika

b) odlučuje o prestanku prava nastavnika, stručnih saradnika i saradnika na dalji obrazovno-odgojni rad;

v) odlučuje o prigovoru roditelja odnosno staratelja učenika na rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika;

g) odlučuje o žalbama roditelja odnosno staratelja učenika na pedagošku mjeru;

d) odlučuje, na prijedlog nastavničkog vijeća ili direktora, o prigovoru nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, izjavljen na ocjenu o radu;

e) imenuje i razrješava direktora škole;

ž) donosi pravila škole;

z) utvrđuje prijedlog plana upisa učenika u prvi razred,

i) razmatra polugodišnje izvještaje o izvršenju odobrenog budžeta škole po vrstama troškova i izvorima sredstava;

j) donosi odluke o nabavci stalnih sredstava u skladu sa odobrenim budžetom i usvaja izvještaj o provedenim nabavkama;

k) razmatra i usvaja izvještaj popisnih komisija o popisu sredstava i izvora sredstava škole i na prijedloge popisnih komisija donosi odluke o otpisu;

l) razmatra i donosi odluke o visini sredstava na ime upisnine i odštete;

m) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i druge opšte akte škole;

n) odlučuje u drugom stepenu o prigovorima zaposlenika na odluke direktora o pravima i obavezama iz radnog odnosa i drugim slučajevima;

o) rješava pitanja odnosa sa osnivačem;

p) odgovara osnivaču za rezultate rada škole;

r) podnosi osnivaču, najmanje jedanput godišnje, izvještaj o radu škole;

s) vrši i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom i pravilima škole.

(2) Školski odbor škole čiji je osnivač Skupština Kantona, izvještaj o radu škole podnosi Ministarstvu.

Član 135

(Direktor)

(1) Školom rukovodi direktor.

(2) Za direktora škole može biti imenovano lice, koje, pored opštih uslova, ispunjava i uslove:

a) za nastavnika ili pedagoga škole,

b) ima odgovarajući nivo obrazovanja − visoka stručna sprema i stručno zvanje u određenoj oblasti,

v) ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima nastavnika ili pedagoga škole poslije sticanja odgovarajuće stručne spreme,

g) ima zvanje nastavnik mentor,

d) ističe se organizacionim sposobnostima,

e) da posjeduje najviše moralne osobine za obavljanje dužnosti direktora.

Član 136

(Smetnje za imenovanje direktora škole)

Za direktora škole ne može biti imenovano lice:

a) koje je pravosnažno osuđivano za krivično djelo koje ga po članu 117. stav (1) ovog Zakona čini nepodobnim za rad sa djecom.

b) protiv kojeg se vodi krivični postupak,

v) na koje se odnosi član IX. (1). Ustava Bosne i Hercegovine,

g) koje je član ili obavlja poslove u organima političkih stranaka ili fondacijama koje su povezane sa političkim strankama,

d) koje ima direktan finansijski ili drugi lični interes u školi u kojoj se kandiduje koji bi mogao dovesti do sukoba interesa sa njegovom dužnošću direktora,

e) koje obavlja dužnost predsjednika ili člana upravnog odbora druge javne ustanove koja se finansira iz Budžeta osnivača,

ž) kojem je u posljednje tri godine prije dana objavljivanja oglasa bio otkazan ugovor o radu zbog disciplinske odgovornosti ili kojem je u istom periodu izrečena disciplinska mjera otpusta iz državne službe.

z) koje je zbog svoje krivice bilo razrješeno dužnosti direktora neke od obrazovno odgojnih-ustanova u posljednjih deset godina.

Član 137

(Imenovanje direktora škole)

(1) Školski odbor škole raspisuje konkurs za direktora škole, koji se objavljuje u dnevnom listu.

(2) Kandidat za direktora škole, uz prijavu na konkurs, dostavlja školski razvojni plan za period na koji se imenuje.

(3) Direktora škole imenuje školski odbor škole, uz prethodno pribavljeno stručno mišljenje Ministarstva i prethodnu saglasnost Vlade Kantona.

(4) Prethodnu saglasnost za imenovanje direktora škole, čiji je osnivač Skupština Kantona, daje Vlada Kantona

(5) Lice koje nije dobilo saglasnost Vlade kantona ne može biti imenovano za direktora škole niti vršioca dužnosti direktora škole na ponovljenom konkursu.

(6) Direktor škole imenuje se na period od četiri godine.

(7) Isto lice može biti imenovano za direktora škole, čiji je osnivač Skupština Kantona, najviše dva puta uzastopno u istoj školi.

(8) Kandidat za direktora ili pomoćnika direktora, ukoliko je član školskog odbora, ne učestvuje u izboru i imenovanju direktora odnosno pomoćnika direktora škole.

(9) Odluka o imenovanju direktora škole je konačna.

(10) Kriterije na osnovu kojih se vrši ocjenjivanje kandidata za direktora škole donosi školski odbor.

Član 138

(Mirovanje prava iz radnog odnosa)

Licu koje je imenovano za direktora druge škole, škola u kojoj je bio zaposlen, dužna je, na njegov zahtjev, obezbijediti mirovanje njegovih prava iz radnog odnosa za vrijeme trajanja mandata.

Status javne ustanove ili se finansira iz Budžeta Kantona i prije isteka vremena na koje je imenovan:

a) na zahtjev direktora,

b) ako utvrdi da je rad direktora neuspješan u realizaciji godišnjeg programa rada škole,

v) ako organizacija rada škole nije usklađena sa Pedagoškim standardima,

g) ako ne predloži finansijski plan na vrijeme u skladu sa smjernicama za izradu finansijskog plana koji donosi Vlada Kantona,

d) ako ne sprovodi odluke Ministarstva, Vlade Kantona i osnivača,

e) ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad škole,

ž) ako prikuplja sredstva i raspolaže istim suprotno odredbama propisa o mjerilima za korištenje prihoda budžetskih korisnika iz oblasti srednjeg obrazovanja,

z) ako ne obustavi od izvršenja akt školskog odbora koji je u suprotnosti sa Ustavom ili zakonom kao i pojedinačni akt kojim se nanosi šteta školi,

i) ako se izvrši imenovanje suprotno odredbama ovog Zakona,

j) ako ispunjava zakonske uslove za prestanak ugovora o radu,

k) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom ili pravilima škole.

(2) Ukoliko školski odbor ne razriješi direktora, a Ministarstvo procijeni, na osnovu izvještaja inspektora, da su se stekli uslovi za razriješenje iz stava (1) ovog člana, Ministarstvo je dužno predložiti Vladi Kantona raspuštanje školskog odbora i imenovanje privremenog školskog odbora.

Član 139

(Vršilac dužnosti direktora)

(1) Ukoliko procedura imenovanja direktora nije okončana do isteka mandata, školski odbor će, bez konkursa, imenovati vršioca dužnosti direktora iz reda nastavnog osoblja škole.

(2) Vršilac dužnosti direktora ima sva prava i dužnosti direktora.

(3) Vršilac dužnosti direktora rukovodi srednjom školom do imenovanja direktora, a najduže šest mjeseci.

Član 140

(Nadležnosti direktora)

Direktor škole obavlja sljedeće poslove:

a) rukovodi radom škole;

b) zastupa i predstavlja školu prema trećim licima i odgovara za zakonitost rada škole;

v) predlaže program obrazovno-odgojnog rada i preduzima odgovarajuće mjere za njihovu realizaciju;

g) odlučuje o raspoređivanju zaposlenika škole na određene poslove i zadatke, te utvrđuje ocjenu o njihovom radu, u skladu sa opštim aktima škole;

d) prima u radni odnos ostale zaposlenike

e) podnosi školskom odboru, Pedagoškom zavodu i Ministarstvu izvještaj o uspjehu i postignutim rezultatima obrazovno-odgojnog rada u školi;

ž) realizuje nastavu ili druge oblike neposrednog odgojno - obrazovnog rada u skladu sa nastavnim planom i programom u obimu utvrđenom Pedagoškim standardima;

z) odgovara školskom odboru za svoj rad i rezultate rada škole;

i) izvršava odluke stručnih organa i organa upravljanja;

j) predlaže pravilnik o unutrašnjoj organizaciji škole i druge opšte akate škole;

k) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenika iz radnog odnosa u školi;

l) podnosi polugodišnje izvještaje o izvršenju odobrenog budžeta škole po vrstama troškova i izvorima sredstava,

m) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i pravilima škole.

Član 141

(Ocjena rada direktora)

(1) Rad direktora škole ocjenjuje Pedagoški zavod. Bliži propis o ocjenjivanju rada direktora škole donosi Ministarstvo na prijedlog Pedagoškog zavoda.

(2) Ukoliko je rad direktora škole nakon isteka mandata, a po raspoređivanju na poslove nastavnika ili pedagoga, ocijenjen naročito uspješnim, stiče više stručno zvanje.

Član 142

(Razrješenje direktora)

(1) Školski odbor može razriješiti direktora škole koja ima status javne ustanove ili se finansira iz Budžeta Kantona i prije isteka vremena na koje je imenovan:

a) na zahtjev direktora,

b) ako utvrdi da je rad direktora neuspješan u realizaciji godišnjeg programa rada škole,

v) ako organizacija rada škole nije usklađena sa Pedagoškim standardima,

g) ako ne predloži finansijski plan na vrijeme u skladu sa smjernicama za izradu finansijskog plana koji donosi Vlada Kantona,

d) ako ne sprovodi odluke Ministarstva, Vlade Kantona i osnivača,

e) ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad škole,

ž) ako prikuplja sredstva i raspolaže istim suprotno odredbama propisa o mjerilima za korištenje prihoda budžetskih korisnika iz oblasti srednjeg obrazovanja,

z) ako ne obustavi od izvršenja akt školskog odbora koji je u suprotnosti sa Ustavom ili zakonom kao i pojedinačni akt kojim se nanosi šteta školi,

i) ako se izvrši imenovanje suprotno odredbama ovog Zakona,

j) ako ispunjava zakonske uslove za prestanak ugovora o radu,

k) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom ili pravilima škole.

(2) Ukoliko školski odbor ne razriješi direktora, a Ministarstvo procijeni, na osnovu izvještaja inspektora, da su se stekli uslovi za razrješenje iz stava (1) ovog člana, Ministarstvo je dužno predložiti Vladi Kantona raspuštanje školskog odbora i imenovanje privremenog školskog odbora.

Član 143

(Prijedlog za prijevremeno razrješenje direktora)

(1) Prijedlog za prijevremeno razrješenje direktora u postupku utvrđivanja odgovornosti iz razloga utvrđenih članom 142. stav (1), tačka b) do j), može dati osnivač, Ministarstvo ili najmanje tri člana školskog odbora.

(2) Školski odbor može donijeti odluku o prijevremenom razrješenju direktora do okončanja postupka utvrđivanja odgovornosti i uz

saglasnost osnivača privatne ili međunarodne škole, odnosno uz saglasnost Ministarstva za školu u statusu javne ustanove.

Član 144

(Suspenzija direktora)

(1) Ako se pokrene postupak protiv direktora za krivična djela iz člana 117. stav (1), ovog Zakona ili se nalazi u pritvoru ili je zatečen u izvršenju krivičnog djela za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje pet godina, školski odbor je obavezan odmah da suspendira direktora škole.

(2) Direktor škole koji je suspendiran prima puni iznos plate.

(3) Po donošenju rješenja o suspenziji direktora škole, školski odbor donosi odluku o imenovanju vršioca dužnosti direktora do okončanja postupka, ali ne duže od šest mjeseci.

Član 145

(Imenovanje pomoćnika direktora)

(1) Pravilima škole škola može utvrditi poslove pomoćnika direktora škole u skladu sa Pedagoškim standardima.

(2) Za pomoćnika direktora škole može biti imenovano lice koje ispunjava uslove za direktora škole iz člana 135. stav (2) ovog Zakona.

(3) Imenovanje pomoćnika direktora vrši školski odbor na prijedlog direktora škole iz reda nastavnika ili stručnih saradnika škole uz predhodnu saglasnost Ministarstva.

(4) Postupak imenovanja pomoćnika direktora i ovlaštenja i dužnosti, utvrđuju se pravilima škole.

(5) Mandat pomoćnika direktora traje četiri godine.

(6) Isto lice može biti imenovano za pomoćnika direktora škole, čiji je osnivač Skupština Kantona, najviše dva puta uzastopno u istoj školi.

(5) Ocjenjivanje rada pomoćnika direktora vrši se u skladu sa odredbama člana 141. ovog Zakona.

Član 146

(Savjetodavno vijeće)

(1) Stručna škola formira savjetodavno vijeće. Savjetodavno vijeće broji pet članova i čine ga predstavnici lokalnog tržišta rada koje je u vezi sa obrazovanjem određenih profila zanimanja.

(2) Savjetodavno vijeće pomaže školi u planiranju sadržaja njenih programa, savjetuje školu o svim pitanjima koja se tiču obuke i pomaže jačanju veza između škole i lokalnog tržišta rada. Sastav savjetodavnog vijeća i procedure imenovanja njegovih članova reguliše se pravilima škole.

(3) Obavljanje dužnosti članova savjetodavnog vijeća je dobrovoljno i bez naknade.

Član 147

(Vijeće roditelja)

(1) Roditelji/staratelji učenika imaju pravo, a škola obavezu pomoći roditeljima da osnuju vijeće roditelja.

(2) Roditelji/staratelji učenika iz svakog odjeljenja biraju po jednog prestavnika u vijeće roditelja.

(3) Vijeće roditelja se osniva za svaku školsku godinu.

(4) Vijeće roditelja promoviše interese škole u zajednici u kojoj se škola nalazi; predstavlja stavove roditelja učenika školskom odboru ili bilo kojoj drugoj zainteresovanoj strani; podržava aktivno učešće roditelja i zajednice u radu škole; predlaže članove školskog odbora iz reda roditelja učenika; obavještava školski odbor i druge zainteresovane strane o stavovima vijeća roditelja kad god to smatra neophodnim, ili po zahtjevu školskog odbora ili druge zainteresovane strane, izjašnjava se o svim pitanjima vezanim za rad i rukovođenje školom; učestvuje u pripremi i realizaciji odgovarajućih projekata koji podržavaju i promovišu obrazovni rad u školi; razvija komunikaciju i odnose između učenika, nastavnika, roditelja i lokalne zajednice.

(5) Sastav vijeća roditelja, u najvećoj mjeri, odražava nacionalnu i spolnu strukturu roditelja/staratelja učenika.

(6) Bliži propis o proceduri osnivanja i načinu rada vijeća roditelja donosi Ministarstvo.

Član 148

(Vijeće učenika)

(1) Učenici obrazuju vijeće učenika čija je funkcija da:

a) promoviše interese škole u zajednici na čijoj lokaciji se škola nalazi,

b) predstavlja stavove učenika školskom odboru škole,

v) podstiče angažman učenika u radu škole i

g) informiše školski odbor o svojim stavovima kad ocijeni da je to potrebno, ili po zahtjevu školskog odbora, daje mišljenje o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje srednjom školom.

(2) Svako odjeljenje bira po jednog prestavnika u vijeće učenika škole.

(3) Sastav vijeća učenika, u najvećoj mjeri, odražava nacionalnu i spolnu strukturu učenika škole.

(4) Način i procedura osnivanja i rada vijeća učenika utvrđuje se opštim aktima škole.

XIV - STRUČNI ORGANI ŠKOLE

Član 149

(Nastavničko vijeće)

U školi djeluju stručni organi:

a) Nastavničko vijeće, koje sačinjavaju nastavnici, stručni saradnici i saradnici škole;

b) Odjeljensko vijeće, koje sačinjavaju nastavnici, stručni saradnici i saradnici koji realizuju obrazovno-odgojni rad u odjeljenju;

v) Stručni aktivi nastavnika određenih nastavnih oblasti/područja.

Član 150

(Nadležnosti nastavničkog vijeća)

(1) Nastavničko vijeće je stručni organ koji obavlja sljedeće poslove i zadatke:

a) stara se o organizovanju i unapređenju obrazovno-odgojnog rada u školi;

b) analizira uspjeh učenika i rad odjeljenskih vijeća;

v) na prijedlog direktora, određuje razrednike;

g) vrši izbor oblika nastave i, saglasno tome, vrši raspored učenika po odjeljenjima i podjelu predmeta na nastavnike, odnosno utvrđuje organizaciju nastave u (40-časovnoj) radnoj sedmici;

d) odobrava učenicima završavanje dva razreda u toku jedne školske godine;

e) prati ostvarivanje nastavnog plana i programa i preduzima mjere za njegovo izvršenje;

ž) predlaže direktoru nabavku stručnih časopisa i druge stručne literature;

z) utvrđuje prijedlog i razmatra izvršenje godišnjeg programa rada škole, rada stručnih organa, tijela i komisija;

i) utvrđuje program i prati realizaciju stručnog usavršavanja nastavnika, stručnih saradnika i saradnika;

j) utvrđuje program i usvaja izvještaj o realizaciji ekskurzija, izleta i logorovanja;

k) analizira rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika i predlaže ocjenu o njihovom radu i unapređivanju;

l) prati realizaciju programa profesionalne orijentacije učenika;

m) imenuje komisiju za polaganje ispita;

n) odobrava i organizuje polaganje popravnih, prijemnih, dopunskih, razrednih, vanrednih ispita i mature, odnosno završnog ispita koji se obavlja u školi u skladu sa ovim Zakonom, te razmatra i usvaja izvještaje o obavljenim ispitima;

o) donosi odluku o poništavanju ispita;

p) stara se o vijeću učenika škole;

r) razmatra izvještaje o izvršenom stručnom nadzoru, po potrebi i inspekcijskom pregledu, preduzima odgovarajuće mjere i vodi brigu o izvršavanju tih mjera;

s) obavlja i druge poslove predviđene zakonom i pravilima škole.

(2) Radom nastavničkog vijeća rukovodi direktor škole ili stručno lice koje on odredi, ako opštim aktom škole nije drugačije utvrđeno.

Član 151

(Nadležnosti odjeljenjskog vijeća)

(1) Odjeljensko vijeće obavlja sljedeće poslove i zadatke:

a) analizira uspjeh učenika u učenju i vladanju i rad nastavnika u odjeljenju;

b) neposredno radi na profesionalnoj orijentaciji učenika;

v) predlaže oblike nastave koji će se primjenjivati u odjeljenjima u cjelini i za pojedine grupe učenika ili učenika pojedinačno;

g) usklađuje rad nastavnika u obrazovno-odgojnom procesu;

d) utvrđuje zaključne ocjene;

e) izriče stimulativne i pedagoške mjere;

ž) analizira rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika i predlaže mjere za unapređenje obrazovno-odgojnog rada u odjeljenju i

z) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i pravilima škole.

(2) Bliže odredbe o radu stručnih organa i razrednika sadrže pravila škole.

Član 152

(Stručni aktiv)

(1) Stručni aktiv obavlja sljedeće poslove:

a) radi na mikro i makro planiranju nastave,

b) razmatra pitanja u vezi sa nastavom i predlaže preduzimanje potrebnih mjera u cilju osavremenjavanja obrazovno-odgojnog rada;

v) analizira nastavne planove i programe i predlaže njihovo osavremenjavanje;

g) radi na usavršavanju i ujednačavanju kriterija za ocjenjivanje rezultata rada učenika;

d) predlaže nove oblike i sredstva rada u nastavi;

e) predlaže organizovanje dopunske i dodatne nastave vodeći računa o opterećenju učenika;

ž) predlaže pohvale i nagrade za nastavnike i učenike;

z) težište rada usmjerava na stručno usavršavanje nastavnika stručnog aktiva,

i) razmatra rezultate rada nastavnika i probleme sa kojim se nastavnici suočavaju u svom radu.

(2) Nastavnici škole imaju pravo na strukovno udruživanje.

(3) Sadržaj i način rada stručnog aktiva bliže se uređuje pravilima škole i godišnjim programom rada.

(4) Koordinaciju rada kantonalnih stručnih aktiva vrši Pedagoški zavod.

XV. AKTI ŠKOLE

Član 153

(Opšti akti)

(1) Osnovni opšti akt škole su Pravila škole.

(2) Pravila škole usvaja školski odbor uz predhodnu saglasnost Ministarstva.

(3) Škola ima i druge opšte akte u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i pravilima škole, koje usvaja školski odbor uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Član 154

(Pravila škole)

(1) Pravila škole sadrže odredbe koje se odnose na: naziv i sjedište škole, osnivača škole, obaveze škole prema osnivaču, djelatnost škole, način i uslove obavljanja djelatnosti, odnos prema korisnicima usluga, statusne promjene, način sticanja i raspoređivanja sredstava za rad, utvrđivanje vrste i oblika organizovanja obrazovno-odgojnog rada, utvrđivanje oblika i načina vanrednog obrazovanja učenika, obrazovanje odraslih, uslove za prijem nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, način donošenja pravila o kućnom redu, način ostvarivanja saradnje škole sa roditeljima odnosno starateljima

učenika, način organizovanja izvođenja praktične nastave, rada u školskim radionicama za praktičnu nastavu, postupak i utvrđivanje specifičnih sadržaja u okviru nastavnih planova i programa, organizovanje ferijalne prakse, organizovanje ekskurzija i izleta, organizovanje rada učeničke zadruge u školi, postupak stručnog usavršavanja nastavnog osoblja, vrednovanje rada nastavnika, ocjenjivanje i postupak napredovanja u struci i sticanje višeg stručnog zvanja, broj članova školskog odbora, postupak imenovanja i razrješenja direktora, lica ovlaštena da pored direktora zastupaju školu i njihova ovlaštenja i odgovornosti, stručne organe škole, vijeće roditelja, vijeće učenika i njihove nadležnosti, opšte akte i način njihovog donošenja, način ostvarivanja javnosti rada, ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti zaposlenika škole i druga pitanja od značaja za rad škole.

XVI. DOMOVI UČENIKA

Član 155

(Dom učenika)

(1) Domovi učenika su javne ustanove u kojima se osigurava odgoj i obrazovanje, smještaj i ishrana, kulturna djelatnost, fizička rekreacija i zadovoljavanje drugih potreba učenika srednjih škola.

(2) Odredbe ovog Zakona o statusu, osnivanju, radu i prestanku rada, posebnom društvenom interesu, javnosti rada, godišnjem programu rada i izvještaju, nadzoru nad radom, o upisu, pravima i obavezama učenika, o izboru, ocjenjivanju i napredovanju odgajatelja, stručnih saradnika i saradnika, organu upravljanja, organu rukovođenja te vođenju dokumentacije i evidencije odnose se i na domove učenika.

(3) Organ upravljanja u domu učenika je upravni odbor a organ rukovođenja je direktor doma učenika.

Član 156

(Akti koji se primjenjuju na osnivanje doma učenika)

(1) Za osnivanje doma učenika, osnivač je dužan da, pored opštih uslova, utvrđenih ovim zakonom, osigura sredstva i uslove u skladu

sa Pedagoškim standardima i Normativima higijensko-tehničkih i prostornih uslova za rad doma učenika.

(2) Pedagoške standarde i Normative iz stava (1), donosi ministar.

Član 157

(Program odgojno-obrazovnog rada)

(1) Programom odgojno-obrazovnog rada utvrđuju se poslovi, ciljevi, zadaci i sadržaji, vrsta i obim odgojno-obrazovne aktivnosti u domu učenika.

(2) Jedinstven program odgojnoobrazovnog rada za sve vrste domova učenika donosi Ministarstvo.

Član 158

(Pedagoško vijeće)

(1) Stručni organ doma učenika je pedagoško vijeće, koje sačinjavaju svi odgajatelji, stručni saradnici i saradnici doma učenika.

(2) Dom učenika može imati i druge stručne organe, koje obrazuje, u zavisnosti od svojih potreba u skladu sa pravilima doma.

(3) Bliže odredbe o sadržaju i načinu rada stručnih organa doma učenika sadrže pravila doma učenika.

Član 159

(Uslovi za izbor odgajatelja)

Za odgajatelja u domu učenika može biti izabrano lice koje ima završen prvi ciklus studijskog programa u četverogodišnjem trajanju i stručno zvanje u određenoj oblasti ili ekvivalent, odnosno ispunjava uslove za nastavnika, pedagoga ili psihologa u školi.

Član 160

(Izbor i imenovanje direktora)

(1) Za direktora doma učenika može biti imenovano lice koje, pored opštih uslova, ispunjava uslove za odgajatelja u domu učenika i ima završen prvi ciklus studijskog programa u četverogodišnjem trajanju i stručno zvanje u određenoj oblasti ili ekvivalent, pet godina radnog iskustva u struci poslije sticanja odgovarajuće stručne spreme, položen stručni ispit i koje se ističe organizacionim sposobnostima.

(2) Direktora doma učenika imenuje upravni odbor doma učenika, nakon provedenog konkursa i uz prethodnu saglasnost osnivača i stručno mišljenje Pedagoškog zavoda.

(3) Prethodnu saglasnost za imenovanje direktora doma učenika, čiji je osnivač Skupština Kantona, daje Vlada Kantona.

(4) Direktor doma učenika imenuje se na četiri godine, s pravom ponovnog imenovanja.

(5) Lice koje nije dobilo saglasnost Vlade Kantona ne može biti imenovano za vršioca dužnosti direktora, niti za direktora doma učenika.

(6) Ukoliko je član upravnog odbora kandidat za direktora ili pomoćnika direktora, ne učestvuje u izboru i imenovanju direktora, odnosno pomoćnika direktora doma učenika.

(7) Odluka o imenovanju direktora doma učenika je konačna.

Član 161

(Konkurs za direktora)

(1) Upravni odbor doma učenika raspisuje konkurs za direktora doma, koji se objavljuje u dnevnom listu.

(2) Konkurs za direktora doma sadrži uslove iz ovog Zakona i pravila doma učenika.

Član 162

(Pravila doma)

(1) Dom učenika ima pravila doma učenika, koja donosi upravni odbor.

(2) Pravila doma učenika, pored odredaba utvrđenih ovim zakonom, sadrže i odredbe koje se odnose na: naziv i sjedište doma, osnivača doma, obaveze doma prema osnivaču, djelatnost, način i uslove obavljanja djelatnosti, odnos prema korisnicima usluga, statusne promjene, način upisa i prijema u dom učenika, zdravstvena zaštita učenika u domu, način ostvarivanja saradnje sa školama, roditeljima odnosno starateljima učenika, način sticanja i raspoređivanja sredstava za rad, uslove za prijem u radni odnos, postupak stručnog

usavršavanja zaposlenika, broj članova upravnog odbora, postupak imenovanja i razrješenja direktora, stručni organi doma i njihove nadležnosti, opšte akte i način njihovog donošenja, način ostvarivanja javnosti rada, ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti zaposlenika doma i druga pitanja od značaja za rad škole.

(3) Ministarstvo vrši kontrolu usklađenosti pravila doma učenika sa zakonom.

XVII. SINDIKALNO ORGANIZOVANJE

Član 163

(Sindikat škole)

(1) U školi se omogućava djelovanje predstavnika sindikata zaposlenika srednjeg obrazovanja i odgoja i članova sindikata škole.

(2) Sindikat škole djeluje u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i sindikalnim pravilima.

(3) Djelovanje sindikata ne može se ograničiti odlukama organa škole.

XVIII. POTREBE I INTERESI KANTONA U SREDNJEM OBRAZOVANJU

Član 164

(Potrebe i interesi Kantona u srednjem obrazovanju i odgoju)

Potrebe i interesi Kantona u srednjem obrazovanju i odgoju u smislu ovog Zakona su:

a) obezbijediti ostvarivanje prava svoj djeci na obrazovanje;

b) osiguranje dostupnosti srednjeg obrazovanja djeci sa poteškoćama u razvoju;

v) organizovanje opšteg i stručnog obrazovanja na dostignućima savremene nauke, tehnologije i društvenog razvoja za sticanje znanja i vještina za rad i nastavak obrazovanja;

g) unapređivanje djelatnosti srednjeg obrazovanja i osiguravanje uslova rada prema zahtjevima nastavnih planova i programa;

d) osiguranje dostupnosti srednjeg obrazovanja prema sposobnostima i mogućnostima učenika, a posebno nadarenih učenika koji postižu natprosječne rezultate;

e) izdavanje školskih udžbenika, priručnika i časopisa.

XIX. FINANSIRANJE SREDNJEG OBRAZOVANJA

Član 165

(Finansijske obaveze osnivača)

Osnivač škole osigurava sredstva potrebna za osnivanje škole, njen rad u skladu sa standardima za škole, a naročito osigurava finansiranje sljedećeg:

a) plate nastavnika, stručnih saradnika i saradnika i drugih zaposlenika,

b) njihovo stručno usavršavanje i obuku,

v) obrazovanje djece sa posebnim potrebama,

g) školska takmičenja,

d) rad eksperimentalne škole i vježbaonice,

e) održavanje prostora škole, kupovinu školske opreme i učila.

Član 166

(Finansiranje rada srednjih škola)

(1) Rad srednjih škola finansira se na sljedeći način:

a) škola čiji je osnivač Skupština Kantona finansira se iz Budžeta Kantona

b) škola čiji je osnivač opštinsko vijeće finansira se iz budžeta opštine

v) škola čiji su suosnivači Skupština Kantona i opštinsko vijeće finansira se iz Budžeta Kantona i budžeta opštine,

g) škola čiji je osnivač domaće i/ili strano fizičko ili pravno lice, finansira se iz sredstava osnivača.

d) škola čiji je osnivač domaće ili strano fizičko ili pravno lice, a za čijim radom je Skupština Kantona izkazala javni interes, finansira se iz Budžeta Kantona i sredstava osnivača.

(2) Finansiranje škola iz tačke v) i d) se vrši na osnovu ugovora o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima osnivača.

(3) Škola stiče sredstva za rad od naknade za obavljanje intelektualnih, obrazovnih i drugih usluga, od ličnog učešća korisnika usluga, prodajom materijalnih dobara i iz drugih izvora, pod uslovima određenim zakonom ili aktom o osnivanju škole. Škola može sticati prihod i prodajom proizvoda koje učenici proizvedu u učeničkim radionicama u toku izvođenja praktične nastave.

(4) Novac ili sredstva stečena na način iz stava (3), ovog člana, se zasebno evidentiraju i koriste za finansiranje poboljšanja standarda nastavnika i učenika, stručno usavršavanje zaposlenika škole u organizaciji Pedagoškog zavoda ili Ministarstva, opremanja učeničkih radionica, održavanja školskog prostora, kupovinu opreme i učila i slično.

Član 167

(Zaštita imovinskih interesa)

Imovinske interese škole čiji je osnivač ili suosnivač Skupština Kantona u postupcima pred sudom ili drugim nadležnim organom zastupa Kantonalno pravobranilaštvo.

Član 168

(Etički kodeks)

(1) Etički kodeks definira način ponašanja, poštivanje opštih i posebnih moralnih i etičkih principa od strane zaposlenika škole, pri obavljanju svakodnevnih poslova i izvršavanja obaveza.

(2) Zaposlenik škole potpisuje izjavu iz koje proizilazi da je upoznat sa sadržajem i da će se pridržavati opštih i posebnih obaveza i principa Etičkog kodeksa.

(3) Etički kodeks iz stava (1) ovog člana donosi Ministarstvo.

Član 169

(Kućni red)

(1) Školski odbor na prijedlog nastavničkog vijeća škole donosi kućni red.

(2) Kućnim redom obavezno se utvrđuju:

a) pravila i obaveze ponašanja u srednjoj školi, unutrašnjem i vanjskom prostoru,

b) pravila međusobnih odnosa učenika,

v) pravila međusobnih odnosa učenika i zaposlenika škole,

g) pravila međusobnih odnosa zaposlenika škole,

d) zabrana svih oblika reklamiranja i prodaje proizvoda koji nisu u skladu sa etikom, načelima i ciljevima obrazovnoodgojnog rada,

e) pravila sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i nasilja,

ž) način postupanja prema imovini,

z) kodeks oblačenja učenika i zaposlenika i

i) druga pitanja bitna za kućni red škole.

(3) U postupku donošenja kućnog reda obavezno je da isti bude usaglašen sa Etičkim kodeksom za zaposlenike škole, koji donosi Ministarstvo.

XX. NADZOR

Član 170

(Nadzor nad radom škole)

(1) Nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad radom ustanova srednjeg obrazovanja vrši kantonalni inspektor za obrazovanje.

XXI. KAZNENE ODREDBE

Član 171

(Kaznene odrebe)

(1) Novčanom kaznom od 1.000 do 4.1 KM kazniće se za prekršaj škola, ako:

1) onemogući upotrebu u nastavi bilo kojeg službenog jezika ili službenog pisma (član 7. stav 2.);

2) dovede u nepovoljniji položaj učenike koji ne žele pohađati vjeronauku (član 9. stav 4.);

3) privatna škola otpočne sa radom prije nego što ispuni uslove za rad (član 13. stav 9.);

4) škola otpočne sa radom prije nego što ispuni uslove za rad (član 20. stav 1.);

5) izda svjedodžbu ili drugu javnu ispravu o završenom razredu, odnosno obrazovanju, prije upisa u Registar srednjih škola (član 21. Stav 2.);

6) organizuje obrazovno-odgojni rad izvan sjedišta škole bez saglasnosti Ministarstva (član 23. stav 2.);

7) vrši diskriminaciju djece u pristupu djece obrazovanju ili njihovom učešću u obrazovnom procesu (član 33. stav 1.);

8) omogući organizovanje i djelovanje političkih stranaka i njihovih podmladaka (član 37. stav 1.);

9) postupi suprotno Kriterijima za školske nazive i simbole (član 37. stav 2.);

10) odstupi od školskog kalendara bez saglasnosti Ministarstva (član 43. stav 6.);

11) postupi suprotno odredbi člana 50. stav 5.);

12) organizuje izlete, stručne posjete, ekskurzije i logorovanja suprotno godišnjem programu rada i načelima (član 51. stav 1.);

13) organizuje manifestaciju koja nije utvrđena godišnjim programom rada bez saglasnosti Ministarstva (član 52. Stav 4.);

14) dozvoli upotrebu udžbenika, priručnika i drugih nastavnih sredstva koje nije odobrilo Ministarstvo (član 56. stav 2.);

15) onemogući učeniku polaganje razlike predmeta do 15. aprila tekuće školske godine (član 64. stav 3.);

16) ne potpiše ugovor za izvođenje praktične nastave sa pravnim licim u kojem se izvodi praktična nastava (66. stav 3.);

17) postupi suprotno odredbi člana 70. stav 2.);

18) upiše učenika suprotno odredbama članova 77. i 78;

19) postupi suprotno odredbi člana 114.

20) se utvrdi da nastavnik u okviru 40-časovne radne sedmice ima više od 25 nastavnih časova svih oblika neposrednog odgojno-obrazovnog rada (član 118. stav 2.);

21) ne utvrdi program osposobljavanja za samostalan odgojno-obrazovni rad i ne imenuje mentora pripravniku (član 122. stav 1.),

22) ne vrši redovno ocjenjivanje rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika (član 123. stav 1.);

23) postupi suprotno odredbama člana 124. stav (1);

(2) Za prekršaj iz prethodnog stava kazniće se i odgovorno lice u školi novčanom kaznom od 300,00 do 1.200,00 KM.

Član 172

(Kaznene odrebe)

(1) Novčanom kaznom od 500 do 2.1 KM kazniće se za prekršaj škola, ako:

1) učenici u toku dana imaju više od sedam, odnosno u toku sedmice imaju više od 35 časova nastave (član 46.);

2) izda svjedodžbu prije nego ostvari godišnji fond nastavnih časova predviđen nastavnim planom i programom (član 47. stav 3.);

3) ne donese godišnji program rada škole ili ga u utvrđenom roku ne dostavi Ministarstvu i Pedagoškom zavodu (član 50. stav 3.);

4) ne izvršava obaveze iz člana 86. stav 1;

5) ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju iz člana 108. stav (1);

6) primi zaposlenika u radni odnos suprotno odredbama člana 114. ovog Zakona,

7) vrši diskriminaciju zaposlenika po osnovu spola (član 115.);

8) ne osigura da zaposlenici škole u određenom roku izvrše ljekarski pregled (član 116. stav 1.);

(2) Za prekršaj iz prethodnog stava kazniće se i odgovorno lice u školi novčanom kaznom od 200 do 800 KM.

Član 173

(Kaznene odrebe)

Novčanom kaznom od 200 do 1.000 KM kazniće se za prekršaj roditelj, odnosno staratelj, ako djetetu ograniči pravo pristupa obrazovanju ili druga prava iz člana 30. ovog Zakona.

XXII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 174

(Obaveza usklađivanja organizacije, djelatnosti i akata škole)

Postojeće škole dužne su da usklade svoju organizaciju, djelatnost i pravila sa odredbama ovog Zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 175

(Obavezno srednje obrazovanje)

(1) Za sve učenike do navršene njihove 18. godine života srednje obrazovanje u trajanju od dvije godine je obavezno, za zanimanja I i II stepena.

(2) Obavezno srednje obrazovanje u trajanju od dvije godine započeće od školske 2012/2013. godine.

(3) Ministarstvo u saradnji sa srednjim školama i relevantnom obrazovnom i drugom infrastrukturom, uradiće programe za sticanje odgovarajućeg zanimanja I i II stepena za učenike koji iz određenih razloga ne mogu završiti srednju školu u trajanju od tri odnosno četiri godine, što podrazumijeva i definisanje nove obrazovne nomenklature zanimanja za I i II stepen složenosti.

(4) Obavezuje se Ministarstvo da u Budžetu planira sredstva za realizaciju programa iz stava (3) ovog člana, kao i sredstva za prevoz učenika u zanimanjima I i II stepena, koji stanuju na udaljenosti većoj od 4 km.

(5) Za učenike iz stava (1) ovog člana ne primjenjuju se odredbe člana 79. tačka v), g), 80. i 82., a u vezi sa članom 81. ovog Zakona. Rješenja u vezi sa primjenom odredbi navedenih članova za ove učenike definisaće se pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

Član 176

(Pravo na završetak započetog obrazovanja)

Učenici koji su započeli obrazovanje po nastavnim planovima i programima donesenim u skladu sa Zakonom o srednjoj školi ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" br.5/04), imaju pravo da završe svoje obrazovanje po tim nastavnim planovima i programima, a najduže dvije godine nakon okončanog obrazovanja posljednje generacije u toj školi.

Član 177

(Status nastavnika zatečenih u nastavnom procesu)

Lice zatečeno na poslovima nastavnika, koje je steklo pravo na izvođenje nastave iz određenog predmeta po nastavnom planu i programu donesenom u skladu sa Zakonom o srednjoj školi ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj 5/04), a na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju najmanje 10 godina staža u obrazovanju na poslovima izvođenja nastave odgovarajućeg predmeta, mogu obavljati poslove na kojim su zatečeni i nakon stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 178

(Mandat članova školskog odbora i direktora)

(1) Mandat članova školskog odbora zatečenih na dužnosti na dan stupanja na snagu ovog Zakona traje u okviru mandata na koji su izabrani.

(2) Mandat direktora škole zatečenog na dužnosti na dan stupanja na snagu ovog Zakona traje u okviru mandata na koji je izabran.

Član 179

(Zadržavanje prava i obaveze osnivača)

Skupština Kantona zadržava prava i obaveze osnivača prema postojećim školama i domovima učenika, koji imaju status javne ustanove, preuzete ranijim propisima.

Član 180

(Donošenje provedbenih akata)

(1) Skupština Kantona će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti dugoročni program razvoja srednjeg obrazovanja i odgoja Bosansko-podrinjskog kantona (član 12).

(2) Na prijedlog Ministarstva, Vlada Kantona će do početka školske godine, donijeti Odluku iz člana 28. ovog Zakona.

Član 181

(Donošenje provedbenih akata)

(1) Ministarstvo će do početka školske godine donijeti propise iz članova 43, 77 i 78.

(2) Ministarstvo će u roku godine dana, od dana stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti propise iz članova 8,16, 18, 21,42, 51, 54, 55, 64, 65, 66, 68,70, 77, 78, 84, 87, 94, 96, 97, 98, 99, 100, 108, 122, 124, 129, 141, 147, 157, 168 i 175.

(3) Pedagoški zavod će do početka školske godine donijeti propis iz članova 50 i 86.

(5) Do donošenja propisa iz stava (1) do (3) ovog člana primjenjivaće se postojeći propisi ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Član 182

(Prestanak važnosti ranijih propisa)

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o srednjoj školi ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj 5/04).

Član 183

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde".

Samostalni članak Zakona o dopuni
Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju

("Sl. novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", br. 6/2025)

Članak 2

(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", a primjenjivat će se od školske 2025/2026. godine.